

uniri

SVEUČILIŠTE U RIJECI

PRIRUČNIK ZA KVALITETU STUDIRANJA

SVEUČILIŠTE U RIJECI PRIRUČNIK ZA KVALITETU STUDIRANJA

More ideja ~ More ideas

Izdavač:

Sveučilište u Rijeci

Za izdavača:

Prof. dr. sc. Snježana Prijic-Samaržija, rektorica

Priručnik izradili:

izv. prof. dr. sc. Zoran Ježić, *EFRI, zamjenik predsjednice Odbora za osiguravanje i unapređivanje kvalitete Sveučilišta*

prof. dr. sc. Marta Žuvić, *UNIRI, prorektorica za studije, studente i osiguranje kvalitete*

prof. dr. sc. Aleksandra Deluka Tibljaš, *GRADRI, Savjet za kvalitetu Sveučilišta*

prof. dr. sc. Sanja Smojver Ažić, *FFRI, Savjet za kvalitetu Sveučilišta*

prof. dr. sc. Duško Pavletić, *RITEH, Savjet za kvalitetu Sveučilišta*

prof. dr. sc. Jasenka Mršić Pelčić, *MEDRI, predsjednica Odbora za osiguravanje i unapređivanje kvalitete Sveučilišta*

prof. dr. sc. Nataša Hoić-Božić, *Odjel za informatiku, članica Odbora*

doc. art. Darija Žmak Kunić, *APURI, članica Odbora*

Aleksandar Šušnjar, *UNIRI, Centar za osiguravanje i unapređivanje kvalitete*

Andrea Miočić, *UNIRI, Centar za osiguravanje i unapređivanje kvalitete*

Lektura i korektura:

Sanja Čargonja Došen

Dizajn:

Enola Mišković

Godina izdanja:

treće izdanje 2022., drugo izdanje 2016., prvo izdanje 2010.

ISBN 978-953-7720-58-2 (e-izdanje)

SADRŽAJ

~ Politika kvalitete Sveučilišta u Rijeci	5
~ Opći principi i kultura kvalitete - predgovor 3. izdanju Priručnika	10
1. Sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci	11
2. Standardi, dokumenti i smjernice upravljanja kvalitetom	13
3. Razrada standarda kvalitete studiranja	18
3.1. Politika osiguravanja kvalitete	19
3.2. Izrada i odobravanje programa	21
3.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	24
3.4. Upis i napredovanje studenta, priznavanje i certificiranje	29
3.5. Nastavno osoblje	31
3.5.1. Vrednovanje rada nastavnika	
3.5.1.1. Vrednovanje rada nastavnika od strane studenata	31
3.5.1.2. Samovrednovanje nastavnika	32
3.5.1.3. Vrednovanje od strane kolega nastavnika	32
3.5.1.4. Vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora	32
3.5.1.5. Razvoj i unapređivanje nastavničkih kompetencija	32
3.6. Resursi za učenje i podrška studentima	34
3.6.1. Temeljni materijalni resursi za učenje	34
3.6.2. Stalna podrška studentima za pitanja vezana uz status studenata i savjetovanje na studiju	35
3.6.2.1. Studenti pravovremeno dobivaju informacije o upisanom studijskom programu i uspješnosti vlastitog studiranja	35
3.6.2.2. Mreža podrške studentima: konzultacije, savjetovanje	35
3.7. Upravljanje informacijama	39
3.8. Informiranje javnosti	41
3.9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa	44
3.10. Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete	46
3.10.1. Postupci osiguravanja kvalitete na Sveučilištu	46
3.10.2. Unutarnja prosudba sustava za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu	47
4. Privitci s poveznicama	50

SUSTAV OSIGURAVANJA I
UNAPREĐIVANJA KVALITETE

STANDARDI, DOKUMENTI I
SMJERNICE UPRAVLJANJA
KVALITETOM

RAZRADA STANDARDA
KVALITETE STUDIRANJA

POPIS PRIVITAKA

Politika kvalitete je temeljni dokument sustava upravljanja kvalitetom koji obuhvaća sveukupne namjere i opredjeljenost organizacije za kvalitetu. Politikom kvalitete organizacija se opredjeljuje za kvalitetu, određuje prihvatljivu razinu kvalitete i definira kako se kvalitetom upravlja. Ona predstavlja temeljni okvir za određivanje strateških pravaca razvoja organizacije. Da bi se definirale osnovne smjernice politike kvalitete, u nastavku se navodi **misija** Sveučilišta u Rijeci.

MI SMO:

NASTAVNICI koji pripremaju studente za poslove budućnosti i građansku odgovornost

ISTRAŽIVAČI koji otvaraju i osnažuju Sveučilište hrabro ulazeći u inovativne istraživačke pothvate i suradnje kako bi razvijali gospodarstvo i unaprijedili dobrobit lokalne zajednice

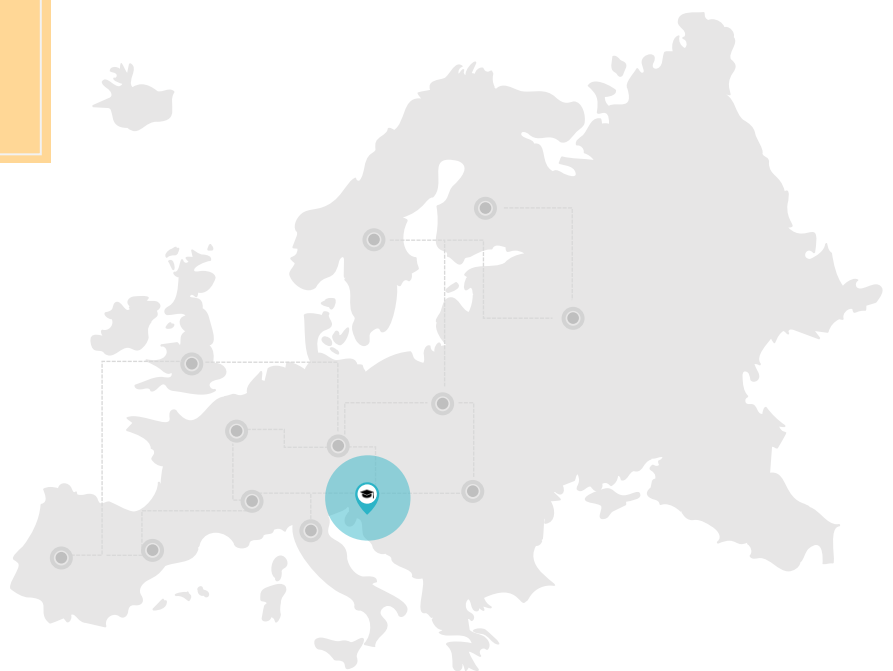

GRAĐANI koji, iskreno vjerujući u europske vrijednosti slobode, ljudskih prava i prosvijećenosti, grade novu europsku budućnost

U skladu s našom misijom, naša vizija je:

Želimo biti europsko sveučilište budućnosti.

Sveučilište u Rijeci želi biti međunarodno prepoznato kao otvoreno i moderno europsko sveučilište koje izlazi izvan zidova institucija, istraživačkih disciplina i granica, koje kontinuirano širi obzore održivog razvoja i razvoja konkurentnih inovacijskih ekosustava, koje u suradnji s lokalnom i regionalnom samoupravom podiže standarde kvalitete života i rada svih građana te ustrajno unaprjeđuje otpornost i dobrobit zajednice.

Stoga, nastojimo biti bolji u četirima strateškim područjima unutar kojih smo definirali svoje kvantitativne i kvalitativne ciljeve razvoja:

- u učenju i poučavanju promičemo otvoreno obrazovanje;
- u istraživanju promičemo inovacije i razvoj gospodarstva i zajednice;
- u regionalnoj uključenosti promičemo transfer znanja i društvenu odgovornost za održivi razvoj;
- u internacionalizaciji promičemo kontinuirano proširivanje obzora i strateška partnerstva.

SVEUČILIŠTE U RIJECI AKTIVNO SE OPREDJELJUJE ZA RAZVOJ KULTURE KVALITETE KROZ:

- kontinuirano poboljšanje sustava osiguravanja kvalitete na temelju Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja, nacionalnih i sveučilišnih kriterija
- razvoj studijskih programa temeljenih na inovativnim znanstvenim istraživanjima i inovativnim načinima poučavanja
- aktivno uključivanje studenata u sve procese i aktivnosti Sveučilišta
- stvaranje poticajnog okruženja za rad na Sveučilištu
- poticanje međunarodno usporedivih istraživanja i razvoj studija kojima promičemo otvoreno obrazovanje, inovacije i razvoj gospodarstva i zajednice
- transparentnost u radu i odgovorno poslovanje
- kontinuirano praćenje pokazatelja kvalitete rada te na temelju istih periodično revidiranje politike, ciljeva i postupaka osiguravanja kvalitete Sveučilišta.

Prof. dr. sc.

**SNJEŽANA PRIJIĆ-
SAMARŽIJA,**

rektorica Sveučilišta u Rijeci

Sveučilište u Rijeci je odavno deklariralo svoju politiku opredijeljenosti za kulturu kvalitete. Ona je stožerni stup naše vizije i misije, u sva tri segmenta - obrazovanju, istraživanju i javnoj misiji sveučilišta. U našem nastojanju da budemo Europsko sveučilište budućnosti, globalno i nacionalno prepoznato kao aktivni sudionik na zajedničkom zadatku gradnje sveučilišta budućnosti, svjesni smo da je institucijski sustav osiguranja kvalitete polazište, ali i korektiv.

Ovaj je *Priručnik za kvalitetu studiranja* dokaz da o kvaliteti razmišljamo sustavno i temeljito jer nam konačni cilj nije samo pripremiti se za vanjsko vrednovanje institucija, niti formalno zadovoljavanje pokazatelja kvantitativne metrike. Naš je cilj dugoročan, želimo graditi autentičnu kulturu kvalitete. Važno nam je da svaki naš student i nastavnik usvoji kulturu kvalitete kao sastavni dio života i rada na instituciji bez koje je institucija nezamisliva. Želimo da svi ljudi Sveučilišta, kao i naši suradnici i građani, prepoznaju da Sveučilište nastoji biti informirano o europskim i svjetskim trendovima i politikama osiguranja kvalitete, ali i promišljeno kada ih primjenjuje i prilagođava našim posebnostima. Naše politike i smjernice ciljaju na sadržajno i proceduralno podizanje kvalitete studiranja koje na relevantan način podiže kvalitetu rada i života akademske, ali i cjelokupne zajednice.

Ovaj je *Priručnik* nadopunjeno i prošireno izdanje našeg *Priručnika* iz 2010. godine jer smo svjesni kontinuirane potrebe propitivanja, mijenjanja i poboljšavanja. Veliki i važan posao učinili su prvi autori *Priručnika* Sveučilišta u Rijeci već samom idejom o potrebi priručnika koji je postao nezamjenjiv alat za razumijevanje i primjenu smjernica, dokumenata i politika. Autori ovog izmijenjenog i proširenog izdanja, oslonjeni na veliki posao koji je u prvom koraku učinjen, učili su još jedan važan korak za instituciju. Pokazali su veliku zrelost samom činjenicom da su se odlučili na nadogradnju i osuvremenjivanje, a ne mijenjanje. Osim toga, pokazali su visoke kompetencije u području činjenicom da su *Priručnik* pomno uklopili u postojeće strateške dokumente Sveučilišta, ali i europskog sustava visokog obrazovanja i znanosti. U konačnici, kontekstualizirali su sadržaj s posebnostima naše institucije i recentnog i izazovnog trenutka za europska sveučilišta i visoko obrazovanje.

U ime Sveučilišta u Rijeci i svoje osobno zahvaljujem radnoj skupini koja je izradila *Priručnik* i članovima svih tijela koji su aktivno participirali u definiranju konačnog sadržaja - Odboru za osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete, Savjetu za kvalitetu i Centru za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete. Koristim ovu priliku i da im zahvalim što bdiju nad našom budućnosti jer je evidentno da ovaj *Priručnik* nije samo djelo kolektivne inteligencije i iskustva profesionalaca, već ljudi posvećenih Sveučilištu u Rijeci i konceptu kulture kvalitete.

Prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija
Rektorica

Prof. dr. sc.

MARTA ŽUVIĆ

Prorektorica za studije, studente i osiguravanje kvalitete

Spoznaja da je visoko obrazovanje temeljna pokretačka snaga razvoja društva dovodi posljednjih desetljeća do nezabilježnog rasta broja studenata i visokoškolskih institucija u Europi i svijetu. S druge strane, eksponencijalni rast znanstvenih spoznaja te dinamični razvoj tržišta rada i njegova globalizacija zahtijevaju stalno i brzo prilagođavanje sustava visokog obrazovanja koji svojim studentima treba osigurati učinkovito stjecanje aktualnih znanja i relevantnih kompetencija za preuzimanje aktivne uloge u društvu. U tim je procesima nezaobilazno važan dobro razvijen sustav osiguravanja kvalitete, koji je tada jamac ostvarivanja društvenog povjerenja u kvalifikacije te zaštitu akademskih standarda i akademskog integriteta.

Osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju, s ciljem kontinuiranog usklađivanja i unaprjeđivanja obrazovnih standarda jedna je od temeljnih strateških politika Sveučilišta u Rijeci. Kao Europsko sveučilište budućnosti težimo osiguranju visoke kvalitete u svim svojim djelatnostima, a prvenstveno u segmentu obrazovanja - temeljenog na znanstvenim spoznajama, usmjerenog na studente i usklađenog s potrebama društva.

Novo izdanje Priručnika za kvalitetu studiranja nastalo je kao rezultat napora u praćenju aktualnih društvenih izazova i potreba za usklađivanjem politika i praksi u postizanju visoke kvalitete dogovorenih europskih obrazovnih standarda. Priprema ovog izdanja nastaje u okolnostima donošenja nove *Strategije Sveučilišta u Rijeci 2021.-2025.* i niza aktivnosti koje prate njezino oživotvorenje. Tako se ovaj Priručnik oslanja i na važne potporne dokumente: *Pravilnik o priznavanju prethodnog učenja na Sveučilištu u Rijeci (2019.)*, *Okvir za razvoj i procjenu kvalitete e-kolegija na Sveučilištu u Rijeci (2021.)*, *Smjernice za vrednovanje ishoda učenja u visokoškolskoj nastavi (2021.)*, *Plan rodne ravnopravnosti Sveučilišta u Rijeci 2021.-2025.*, kao i recentne odluke o ujednačavanju oblikovanja dopunske isprave o studiju i evidentiranju izvannastavnih aktivnosti tijekom studija.

Priručnik za kvalitetu studiranja u novom je izdanju ciljano i strukturirano usmjeren na pružanje relevantnih informacija korisnicima; za svaki obrazovni standard donose se smjernice za ostvarivanje pojedinih elemenata standarda te niz dobro strukturiranih potpornih informacija - primjeri dobre prakse koji podupiru zadovoljenje standarda, preporuke iz izvješća unutarnjih prosudbi sustava osiguranja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci te primjeri dokaza iz postupaka vanjskog vrednovanja koja provodi AZVO.

Smjernice za ostvarivanje obrazovnih standarda u visokoj kvaliteti poduprte su sveučilišnim strateškim politikama. U segmentu izrade i odobravanja studijskih programa osigurava se razvoj programa temeljenih na jasno postavljenim ishodima učenja, planiranje novih programa usklađenih s potrebama društva i zajednice, otvaranje razvoju personaliziranih puteva učenja, otvaranje prema procesima internacionalizacije kroz razvoj studijskih programa na stranim jezicima i razvoj programa cjeloživotnog obrazovanja. U osiguravanju kvalitete nastavnog procesa potiče se učenje i poučavanje usmjereno na studenta, usklađenost metoda učenja i poučavanja i vrednovanja studentskih postignuća s predviđenim ishodima učenja, omogućavanje dobro strukturiranih prilika za stjecanje praktičnih kompetencija te osiguravanje kvalitete novih načina odvijanja nastavnog procesa, posebice u segmentu virtualnih oblika nastave i primjene digitalnih alata u učenju i poučavanju. Osiguravaju se dosljedne, transparentne i uključive politike pristupa obrazovanju uz omogućavanje standardiziranih postupaka priznavanja prethodnog formalnog i neformalnog obrazovanja i informalnog učenja. Završetak studija praćen je izdavanjem, na Sveučilištu ujednačene, dopunske isprave o studiju, u kojoj je sadržan i pregled izvannastavnih aktivnosti tijekom studija u kojima studenti stječu relevantne kompetencije. Procese osiguravanja visoke kvalitete obrazovnog procesa prati i osiguravanje razvoja nastavničkih kompetencija, vrednovanja, samovrednovanja i suradničke procjene rada u nastavi te poticanja profesionalnog usavršavanja svih zaposlenika Sveučilišta.

Osiguravanje visoke kvalitete, pristupačnosti i svrsishodnosti korištenja resursa za učenje i podrške studentima dodatno su potpomognuti jačanjem uloge Sveučilišne knjižnice i Sveučilišnog savjetovanišnog centra i njihovim inovativnim iskoracima u pružanju potpore studentima. Visoka kvaliteta standarda upravljanja informacijama postignuta je kontinuiranim nadogradnjama informacijskog sustava (ISVURI) i razvojem digitalne potpore prikupljanju podataka o svim relevantnim aktivnostima na Sveučilištu. Redovita institucijska istraživanja (ispitivanja zadovoljstva završenih studenata, ispitivanja zadovoljstva nastavnika i ne-nastavnog osoblja, ispitivanja zapošljivosti i zaposlenosti završenih studenata i dr.) važan su dio sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci.

Iskoraci u postizanju visoke kvalitete učenja i poučavanja, koji se očekuju u sljedećem razdoblju na Sveučilištu u Rijeci, potpomognuti su strateškom odlukom o uvođenju istraživačko-razvojnih projekata u obrazovanju (*UNIRI CLASS projekti*) koji su praćeni značajnim ulaganjem vlastitih financijskih sredstava u sljedećem trogodišnjem razdoblju (2021.-2024.). Očekivani projektni rezultati usmjereni su na razvoj otvorenih personaliziranih obrazovnih puteva, digitalizaciju i inovacije u procesu učenja i poučavanja, uvođenje novih prilika za stjecanje praktičnih kompetencija za budućnost, zdravlje i blagostanje te profesionalni i osobni razvoj studenata, nastavnika i djelatnika.

Izražavam veliku zahvalu svima koji su uložili veliki trud u izradu novog izdanja *Priručnika za kvalitetu studiranja* i time učinili još jedan od važnih iskoraka u strateškom razvoju Sveučilišta u Rijeci.

Prof. dr. sc. Marta Žuvić

Prorektorica za studije, studente i osiguravanje kvalitete

Opći principi i kultura kvalitete – Predgovor nadopunjenom i izmijenjenom izdanju Priručnika – srpanj 2021.

Sveučilište u Rijeci je prihvatilo svoju prvu razvojnu Strategiju (2007. – 2013.) i ustrojilo sveučilišni sustav za kvalitetu, čime se čvrsto opredijelilo za sustavno i trajno unapređivanje kvalitete svojih djelatnosti. Strategijom Sveučilišta u Rijeci 2014.-2020., kao i aktualnom Strategijom Sveučilišta u Rijeci 2021.-2025., aktivno se naglašava uloga razvoja sustava osiguravanja kvalitete. Ovakav je pristup odraz nove kulture kvalitete koja je postala podloga i preduvjet za uspješno integriranje visokoškolskih ustanova u Europski prostor visokog obrazovanja. Očekuje se da će unapređivanje i osiguravanje kvalitete, kao važno strateško opredjeljenje, omogućiti Sveučilištu snažniji razvoj i specifičnu prepoznatljivost po dinamičnosti, proaktivnosti i težnji k izvrsnosti. Ključnim odrednicama vlastite kompetitivnosti i privlačnosti, Sveučilište smatra kvalitetu obrazovanja koju nudi svojim studentima, kvalitetu svojih znanstvenih istraživanja i kvalitetu doprinosa razvoju zajednice. Svrha ovog Priručnika za kvalitetu studiranja na Sveučilištu je pomoći sastavnicama pri uspostavljanju i podizanju standarda za osiguravanje kvalitete.

Izmjene i dopune Priručnika za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu u Rijeci imaju za cilj povezati i unaprijediti dosadašnje veliko iskustvo Sveučilišta u upravljanju kvalitetom. Kao i u prethodnim izdanjima, temelj dokumenta čine Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokoga obrazovanja (*European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education, ESG*). Iskustva zadnjeg ciklusa vanjskih i unutarnjih vrednovanja kvalitete sastavnica Sveučilišta navela je Radnu skupinu na izmjenju i dopunu Priručnika da se, osim na ESG standarde, fokusira i na sugestije koje su sastavnice Sveučilišta dobile u procesu (re)akreditacije. Uz to, kao pomoć sastavnicama u pripremi vanjskih vrednovanja, u ovom Priručniku se navode i primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza koji se vrednuju u postupku reakreditacije, a kojeg provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO). Priručnik sadržava i poveznice na temeljne dokumente koji su važni prilikom promišljanja o kvaliteti u visokom obrazovanju. Priručnik je zamišljen kao fleksibilan dokument u koji će se, prema potrebi, periodički unositi promjene. Upravo stoga, priručnik je napravljen isključivo u digitalnom izdanju kako bi njegove izmjene i nadopune bile čim brže i učinkovitije. Tako se npr. poveznice na sve relevantne dokumente nalaze u dijelovima koji slijede.

Članovi radne skupine zahvaljuju članovima Odbora za osiguravanje i unapređivanje kvalitete, Savjetu za kvalitetu kao i svim radnim skupinama koje su sudjelovale u kreiranju dokumenata kvalitete Sveučilišta u Rijeci.

Također, Radna skupina zahvaljuje i svim članovima Odbora i iz prethodnih razdoblja koji su svojim doprinosom sudjelovali u izradi svih dosadašnjih verzija Priručnika, bez kojih nova verzija Priručnika ne bi bila ostvariva.

1.

SUSTAV OSIGURAVANJA I UNAPREĐIVANJA KVALITETE NA SVEUČILIŠTU U RIJECI

SUSTAV OSIGURAVANJA I
UNAPREĐIVANJA KVALITETE >

STANDARDI, DOKUMENTI I
SMJERNICE UPRAVLJANJA
KVALITETOM >

RAZRADA STANDARDA
KVALITETE STUDIRANJA >

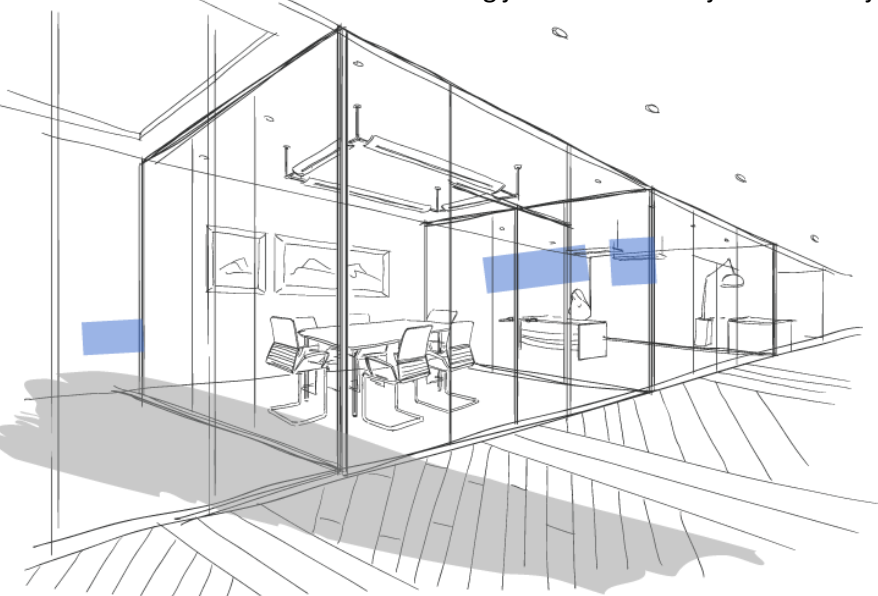
POPIS PRIVITAKA >

Prva verzija Priručnika za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci usvojena je na Senatu Sveučilišta 2010. godine i od tada je Priručnik doživio nekoliko manjih izmjena koje su se uglavnom odnosile na usklađivanja s izmijenjenom regulativom na sveučilišnoj ili nacionalnoj razini. Priručnik je bio temelj za provedbu postupka unutarnje prosudbe na Sveučilištu. Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta sistematični je, periodični postupak kojim se utvrđuje jesu li aktivnosti i rezultati aktivnosti koje čine sustav osiguravanja kvalitete visokih učilišta učinkoviti i u skladu sa Sveučilišnim, nacionalnim i ESG-standardima. Njome se procjenjuje doprinos stalnom unapređenju kulture kvalitete visokog učilišta. Unutarnja prosudba

sustava osiguravanja kvalitete provodi se na temelju kriterija na osnovi kojih se tijekom unutarnje prosudbe procjenjuje razvijenost i učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete i njegov utjecaj na kvalitetu visokog obrazovanja. Prvi ciklus Unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete, pokrenut odlukom Senata Sveučilišta u Rijeci 2010. godine je uspješno proveden na svim znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnoj sastavnici i u Sveučilišnoj knjižnici u razdoblju od 2011. do 2015. godine. Rezultati su pokazali zadovoljavajuću razinu uspostavljenog sustava te usmjerili na određene segmente rada na Sveučilištu koje je potrebno unaprijediti.

Drugi ciklus unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci proveden je u razdoblju od 2017. do 2019. godine u skladu s postupkom opisanom u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci. Utvrđeno je da su na svim sastavnicama koje su prošle drugi ciklus unutarnje prosudbe uglavnom uvažene preporuke iz prvog ciklusa te je na većini indikatora kvalitete prepoznat napredak u funkcionalnosti sustava osiguravanja kvalitete. Stalni razvoj sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete prepoznat je kao jedna od temeljnih politika u Strategiji razvoja Sveučilišta u Rijeci za razdoblje 2021. - 2025. Za razdoblje 2021. – 2023. isplaniran je i treći ciklus unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete, a planira se i daljnji integrirani razvoj sustava kvalitete.

Uz razvoj i upravljanje sustavom osiguravanja i unapređivanja kvalitete direktno su vezani sljedeći
CILJEVI Strategije Sveučilišta u Rijeci u razdoblju

- › održati kvalitetu poučavanja
- › povećati organiziranost i učinkovitost poučavanja
- › razvijati personalizirani pristup učenju
- › razvijati praktične kompetencije studenata
- › održati zadovoljstvo studenata studijem
- › povećati znanstvenu i umjetničku produkciju
- › povećati znanstveni utjecaj
- › privlačiti financiranje istraživanja
- › osnažiti doktorsku edukaciju
- › privlačiti poslijedoktorande
- › proširiti suradnju Sveučilišta i zajednice
- › privlačiti financiranje projekata u svrhu transfera znanja
- › ponuditi edukativne programe za gospodarstvo i zajednicu
- › povećati regionalni utjecaj
- › povećati interdisciplinarno istraživanje i razvoj
- › upisivati više stranih studenata
- › ponuditi više studijskih programa na stranom jeziku
- › povećati mobilnost akademskog osoblja
- › proširiti suradnju s internacionalnim institucijama
- › poticati internacionalne aktivnosti

Za ostvarivanje ciljeva Strategije ključno je sustavno promišljanje i uporaba ESG standarda (Standarda i smjernica za unutarnje upravljanje kvalitetom), koji se predstavljaju u nastavku:

Izvešće o provedbi unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu za razdoblje 2017.-2019. moguće je pronaći na poveznici

https://uniri.hr/wp-content/uploads/2021/03/Izvjescje-o-unutarnjoj-prosudbi-2017-2019_24.9.2020_.pdf

2.

STANDARDI, DOKUMENTI I SMJERNICE UPRAVLJANJA KVALITETOM

STAV OSIGURAVANJA I
UNAPREĐIVANJA KVALITETE

STANDARDI, DOKUMENTI I
SMJERNICE UPRAVLJANJA
KVALITETOM

RAZRAĐA STANDARDA
KVALITETE STUDIRANJA

POPIS PRIVITAKA

STANDARDI I SMJERNICE

Standardi i smjernice za unutarnje osiguravanje kvalitete razrađeni u Priručniku su:

- 1.1. Politika osiguravanja kvalitete
- 1.2. Izrada i odobravanje programa
- 1.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
- 1.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
- 1.5. Nastavno osoblje
- 1.6. Resursi za učenje i podrška studentima
- 1.7. Upravljanje informacijama
- 1.8. Informiranje javnosti
- 1.9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa
- 1.10. Periodično vanjsko osiguravanje kvalitete.

Za svako područje vrednovanja definiraju se **standardi i smjernice**, te **referentni dokumenti** na europskoj, nacionalnoj i sveučilišnoj razini.

Uz standarde navedeni su i primjeri dokaza koji se prilažu u postupku reakreditacije visokih učilišta koju provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Naime, reakreditacija visokih učilišta je obavezan postupak vanjskog vrednovanja kvalitete svih visokih učilišta koji se provodi u petogodišnjim ciklusima. Cilj je postupka reakreditacije provjeriti ispunjava li visoko učilište potrebne uvjete (akademski prag)

i vrednovati i ocijeniti kvalitetu visokog učilišta prema definiranim standardima kvalitete te preporučiti daljnja unaprjeđenja.

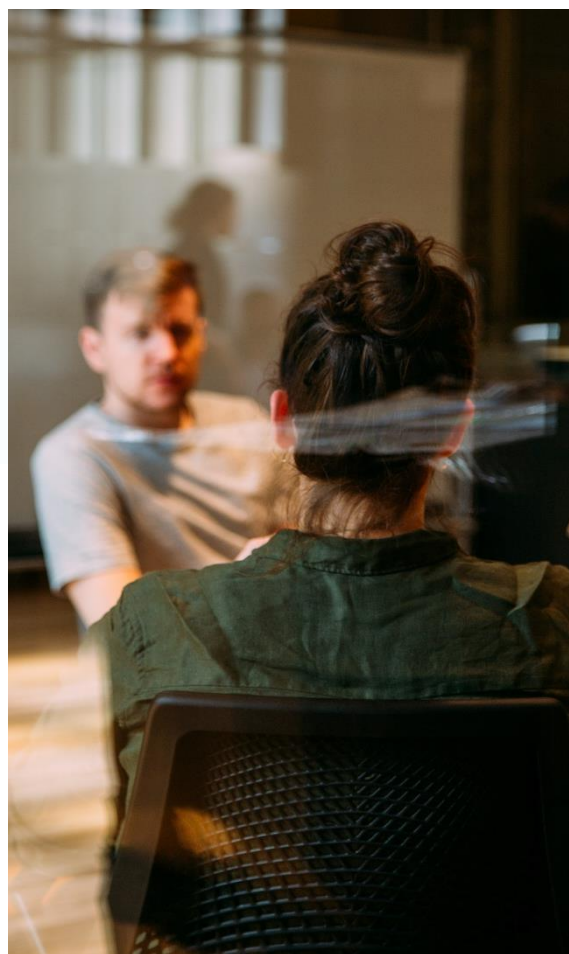
Svrha je postupka reakreditacije potaknuti daljnji razvoj kvalitete u glavnim aspektima rada visokog učilišta te osigurati da studenti studiraju na visokim učilištima/studijskim programima koji ispunjavaju potrebne uvjete.

- ~ **Standardi** sadrže prakse osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju koje su potvrđene i prihvaćene u Europskom prostoru visokog obrazovanja (*European Higher Education Area, EHEA*).
- ~ **Smjernice** objašnjavaju važnost pojedinog standarda i opisuju postupke njegove provedbe. Osobama zaduženim za osiguravanje kvalitete smjernice mogu poslužiti kao prijedlog dobre prakse u određenim područjima. Provedba smjernica može se razlikovati ovisno o kontekstu.
- ~ **Referentni dokumenti** su dokumenti na europskoj, nacionalnoj i sveučilišnoj razini koji dodatno propisuju ili daju preporuke za provedbu pojedinog standarda.
- ~ **Primjeri dobre prakse** su postojeći postupci čija primjena može pomoći u ostvarivanju standarda i dodatno unaprijediti kvalitetu studiranja ili visokog učilišta općenito.

Zadatak je Sveučilišta i sastavnica da kroz svoje normativne akte i praksu izvođenja studija usvajaju i kontinuirano razvijaju postavljene standarde, uvažavajući navedene smjernice, a poželjnim se smatra usvajanje dobre prakse ili razvijanje vlastitih mehanizama dostizanja standarda.

Aktivnosti na Sveučilištu/sastavnicama potrebno je provoditi prema usvojenim i javno dostupnim **procedurama i pravilima.**

Sustav za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu pruža podršku aktivnostima kroz rad Savjeta za kvalitetu i Odbora za osiguravanje i unapređivanje kvalitete koji provodi strateško planiranje smjernica i postupaka za osiguravanje kvalitete, Centra za osiguravanje i unapređivanje kvalitete koji koordinira provedbu aktivnosti na razini Sveučilišta i provodi praćenje indikatora kvalitete te Odbora za osiguravanje i unapređivanje kvalitete na sastavnicama odgovornih za razvoj i provedbu unutarnjih mehanizama osiguravanja kvalitete na sastavnicama.

U nastavku su nabrojani najvažniji dokumenti referirani u tekstu.

Dokumenti na razini Europske unije:

1.

1. ENQA (2015.): [Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#) (u daljnjem tekstu ESG)
  - verzija na **hrvatskom jeziku** nalazi se [ovdje](#).
2. INQAAHE (2018.): [Guidelines of good practice in quality assurance](#)
3. European Commission - NUFFIC (2020.): [The European Recognition Manual for Higher Education Institutions, 3rd.ed](#)
4. [Rome Ministerial Communiqué](#) (2020.)
5. [Principles and Guidelines to Strengthen the Social Dimension of Higher Education in the EHEA](#) (2020.)
6. European Commission (2015.): [ECTS User's Guide](#)
7. International standard ISO 11620:2014 – [Library performance indicators](#), 3rd. ed., 2014.

Dokumenti na nacionalnoj razini:

2.

1. [Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju](#), Narodne novine, br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17
2. [Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju](#), Narodne novine br. 45/09
3. [Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru](#), Narodne novine br. 20/21
4. [Pravilnik o registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira](#), Narodne novine br. 96/21
5. [Standardi za vrednovanje kvalitetsveučilišta i sastavnica sveučilišta u postupku reakreditacije visokih učilišta](#) AZVO (2018.)
6. [Pravilnik o vanjskoj neovisnoj periodičnoj prosudbi unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj](#) AZVO (2017.)
7. [Priručnik za audit AZVO](#) (2019.)
8. [Kriteriji za audit](#)
9. [Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta](#), Narodne novine br. 24/10
10. [Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije](#), Narodne novine 124/14
11. [Načela i postupak reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj](#) AZVO (2015.)
12. [Postupak reakreditacije visokih učilišta](#) AZVO (2015.)
13. [Smjernice za razvoj, akreditaciju i provedbu združenih studija u RH](#) MZO (2016.)

3.

1. [Statut Sveučilišta u Rijeci](#) – pročišćeni tekst (2021.)
2. [Strategija razvoja Sveučilišta u Rijeci 2021. – 2025.](#)
3. [Pravilnik o sustavu za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci](#) – pročišćeni tekst (2021.)
4. [Pravilnik o studijima](#) – pročišćeni tekst (2020.)
5. [Preporuke za primjereno ponašanje u virtualnim sustavima za provođenje online nastave ostalim oblicima rada u virtualnom okruženju](#) (2021.)
6. [Okvir za razvoj i procjenu kvalitete e-kolegija](#) (2021.)
7. [Pravilnik o dodjeli nagrade za najbolje e-kolegij \(12. svibnja 2009.\)](#)
8. [Pravilnik o postupku izbora u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, znanstvena, nastavna i suradnička zvanja te na odgovarajuća radna mjesta na Sveučilištu u Rijeci](#) – pročišćeni tekst (2015.)
9. [Pravilnik o postupku reizbora u znanstveno-nastavnim, umjetničko nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mjestima](#) (2014.)
10. [Pravilnik o ocjenjivanju rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora](#) (2014.)
11. [Pravilnik o akreditiranju studijskih programa Sveučilišta u Rijeci](#) – pročišćeni tekst (2019.)
12. [Pravilnik o cjeloživotnom obrazovanju](#) (2020.)
13. [Odluka o Naputku o postupku izmjena i/ili dopuna studijskih programa](#) (2018.)
14. [Pravilnik o priznavanju i vrednovanju inozemnih visokoškolskih kvalifikacija i razdoblja studija](#) (2020.)
15. [Pravilnik o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja](#) (2019.)
16. [Kovač, V., Kolić-Vehovec, S. \(2008.\): Priručnik o ishodima učenja](#)
17. [Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci](#) (2018.)
18. [Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata Sveučilišta u Rijeci](#) (2014.)
19. [Organizirana vršnjačka podrška i podrška nastavnika kroz studij \(sustav student-mentor i nastavnik-mentor](#)
20. Projekt UNAPRORI (2016.) [Priručnik za akreditaciju i vrednovanje studijskih programa i programa cjeloživotnog učenja na Sveučilištu u Rijeci u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom](#)
21. Rezultati projekata provedenih temeljem Ugovora o punoj subvenciji participacije redovitih studenata u troškovima studija u akademskim godinama 2012./2013., [2013./2014.](#) i [2014./2015.](#), a u okviru pilot projekta programskih ugovora, u funkciji unapređenja kvalitete

3.

RAZRADA STANDARDA KVALITETE STUDIRANJA

SUSTAV OSIGURAVANJA I
UNAPREĐIVANJA KVALITETE

STANDARDI, DOKUMENTI I
SMJERNICE UPRAVLJANJA
KVALITETOM

RAZRADA STANDARDA
KVALITETE STUDIRANJA

POPIS PRIVITAKA

3.1. Politika osiguravanja kvalitete

STANDARD

Sveučilište i sastavnice imaju javno objavljenu politiku osiguravanja kvalitete koja je sastavni dio njihovog strateškog upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku razvijaju i provode putem odgovarajućih struktura i procesa te pritom uključuju i vanjske dionike.

SMJERNICE

-
- Politika osiguravanja kvalitete i procesi djelovanja Sveučilišta i sastavnica, definirani Priručnikom i ostalim dokumentima vezanim uz osiguravanje kvalitete studiranja, temelj su koherentnog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete (u daljnjem tekstu *sustav kvalitete*).
  - Politika osiguravanja kvalitete je službeno usvojena i javno dostupna.
  - Uspostavljen sustav kvalitete podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji dionici preuzimaju odgovornost za kvalitetu i bave se osiguravanjem i unapređivanjem kvalitete u svim aktivnostima Sveučilišta i njegovih sastavnica.
  - Ostvarivanje Politike osiguravanja kvalitete podržano je strateškim dokumentima Sveučilišta i sastavnica kojima se određuju razvojni ciljevi i zadaci Sveučilišta i sastavnica u području istraživanja, obrazovanja, javne funkcije i organizacije.
  - Kontinuirano praćenje postizanja Strategijom postavljenih ciljeva i izvršavanja zadataka preduvjet je za vrednovanje ostvarene razine kvalitete.

Referentni dokumenti

- Strategija Sveučilišta u Rijeci 2021. – 2025.
- Strateški dokumenti sastavnice (npr. Strategija razvoja znanstveno-istraživačkog rada, internacionalizacije...)
- godišnja izvješća i akcijski planovi o provedbi Strategije Sveučilišta i sastavnice
- izvješća o realizaciji akcijskog plana temeljem preporuka povjerenstava iz ranije provedenih unutarnjih ili vanjskih vrednovanja.

Primjeri dobre prakse

- sastavnica definira vlastite strateške dokumente na temelju Strategije Sveučilišta, uvažavajući analizirane i utvrđene vlastite specifičnosti (primjerice SWOT analizom)
- sastavnica imenuje povjerenstvo za izradu izvješća o provedbi strategije i odgovornu osobu
- izvješće o provedbi strategije i plan aktivnosti za unapređivanje kvalitete raspravlja se na (tematskim) sjednicama vijeća sastavnice.

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- na temelju Strategije Sveučilišta, svaka sastavnica definira vlastitu strategiju razvoja s jasno definiranim i mjerljivim ciljevima i zadacima za sve aspekte rada na instituciji te pratiti njezino ostvarivanje i prema potrebi revidira planirane ciljeve
- sastavnice trebaju razvijati vlastite postupke praćenja i unaprjeđivanja kvalitete, sukladno svojim specifičnostima
- sastavnice trebaju uključivati sve dionike u strateško planiranje, provedbu i praćenje ostvarivanja ciljeva (posebice studente i vanjske dionike)

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO¹:

- dokument sastavnice o politikama osiguravanja kvalitete
- etički kodeks sastavnice
- strategija razvoja sastavnice, koja uključuje i strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od najmanje 5 godina i izvještaj o provedbi strateškog programa znanstvenih istraživanja za prethodno razdoblje od najmanje 5 godina
- primjeri uključivanja studenata i vanjskih dionika u izradu strateških dokumenata (ciljevi, razvoj programa itd.)
- analize izrađene na temelju prikupljenih podataka i povratnih informacija različitih dionika te akcijski planovi
- primjeri poboljšanja (revizija) na temelju prikupljenih podataka i izrađenih analiza
- primjeri cjeloživotnog profesionalnog usavršavanja svih zaposlenika visokog učilišta
- primjeri praćenja radnog učinka i s tim povezanog nagrađivanja zaposlenika.
- akcijski plan i izvješća o realizaciji akcijskog plana na temelju preporuka povjerenstava iz ranije provedenih vrednovanja
- primjeri provedenih postupaka za otkrivanje i sankcioniranje neetičnih oblika ponašanja, ako je primjenjivo
- dokumenti o kvaliteti objavljeni na mrežnim stranicama sastavnice, aktivno predstavljanje politika kvalitete na društvenim mrežama, organiziranje dana otvorenih vrata i sl.
- relevantne informacije i dokumenti objavljeni na mrežnim stranicama visokog učilišta (brošure, letci i dr.)

---

¹ Navedeni su referentni dokumenti koji se primjenjuju prilikom AZVO reakreditacije. Neki od dokumenata nisu dostupni za svako visoko učilište i ne trebaju se primjenjivati prilikom unutarnje prosudbe. Svrha prikazanih primjera odabranih referentnih dokumenata Reakreditacije AZVO-a je priprema za vanjsko vrednovanje i razumijevanje važnosti njihove kontinuirane analize.

STANDARD

Sveučilište i sastavnice trebaju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Studijski programi moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve (uključujući i predviđene ishode učenja) te da omogućavaju najvišu moguću razinu fleksibilnosti i individualnog pristupa napredovanju kroz studij. Kvalifikacije koje se dodjeljuju na temelju programa treba jasno opisati i javno obznaniti pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnog kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja.

SMJERNICE

- Važnost kvalitetnog i učinkovitog obrazovanja i razvoj studijskih programa temeljenih na ishodima učenja istaknuti su u viziji Sveučilišta.
- Planiranje novih studijskih programa uključeno je u strateške dokumente visokog učilišta.
- Ishodi učenja predviđeni studijskim programom i dodijeljene kvalifikacije povezivi su s odgovarajućim razinama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.
- U studijskom programu trebali bi biti jasno navedeni obvezni i izborni ishodi učenja studijskog programa te svakog predmeta.
- Naglašena je važnost razvoja programa na stranom engleskom jeziku i razvoj *online* studijskih programa.

Programi studija trebaju odražavati četiri svrhe visokog obrazovanja koje ističe Vijeće Europe:

1. pripremu studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru (primjerice doprinoseći njihovoj zapošljivosti kroz omogućavanje stjecanja nedostajućih kompetencija za tržište rada)
  2. podršku osobnom razvoju studenata (primjerice kroz razvoj personaliziranih puteva učenja)
  3. stvaranje široke baze naprednih znanja (primjerice kroz poticanje uključivanja studenata u znanstveno-istraživačke projekte)
  4. poticanje znanstvenog rada i inovacija (primjerice uključivanjem studenata u znanstveno-istraživački rad)
- Programi studija trebaju osiguravati uključivost i ravnopravnost svih studenata, a njihova struktura i sadržaj uzeti u obzir potrebe studenata pripadnika ranjivih i podzastupljenih skupina u visokom obrazovanju primjenjujući načela **univerzalnog dizajna**.

Pojam **univerzalnog dizajna** predstavlja dizajn proizvoda, okruženja, programa i usluga kakav mogu koristiti svi, u najvećoj mogućoj mjeri i bez potrebe za dodatnom prilagodbom ili upotrebom specijaliziranog dizajna (Mace i sur., 1991, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, 2007). Univerzalni dizajn je, u najširem smislu, dizajn za svakog korisnika, bez obzira na njihove sposobnosti (Null, 2013).

U kontekstu učenja i poučavanja razvijena su dva srodna koncepta - **univerzalni dizajn za poučavanje (UDP)** i **učenje (UDU)**. Univerzalni dizajn za poučavanje (UDP) pristup je poučavanju koji koristi inkluzivne nastavne strategije kako bi pogodovao širokom rasponu studenata (McGuire, Scott i Shaw, 2006; prema Black i sur., 2015). Univerzalni dizajn za učenje (UDU) jest način razmišljanja o poučavanju i učenju čiji je cilj pružiti svim studentima jednake šanse za uspjeh, omogućujući studentima pristup i komunikaciju s različitim materijalima, ali i mogućnost da iskažu svoje znanje na različite načine.

- Ishodi učenja, metode poučavanja i vrednovanja studenata, ovisno o razini studija, odražavaju kompetencije potrebne za uključivanje na tržište rada i/ili nastavak obrazovanja i/ili druge potrebe pojedinca/društva te biti usmjereni na razvijanje općih (generičkih) i profesionalnih (specifičnih) kompetencija.
- Ishodi učenja definirani na razini pojedinih predmeta usklađeni su s ishodima učenja na razini studijskog programa i u skladu su s najnovijim znanstvenim istraživanjima u danj disciplini s ciljem osiguravanja suvremenosti programa.
- Studijski programi sadržavaju dobro strukturirane prilike za rad u praksi, tamo gdje je to primjereno (studentska praksa, razdoblja studija izvan visokog učilišta i sl.).
- U izradi studijskog programa sudjeluju svi dionici.
- Sveučilište je usvojilo i provodi postupak za izradu i odobravanje (akreditaciju) studijskih programa i programa cjeloživotnog obrazovanja.
- Svim vrstama i grupama studenata za koje je potrebna dodatna fleksibilnost pri obavljanju studijskih obaveza (npr. studenti s invaliditetom, izvanredni studenti, studenti sportaši, ...) studijski programi omogućuju dodatnu prilagodbu i obavljanje studijskih obaveza u skladu s prilagođenim rasporedom i intenzitetom aktivnosti.

Referentni dokumenti

Nacionalni referentni dokumenti

Postupak inicijalne akreditacije za izvođenje studijskog programa koristi sljedeće dokumente:

- Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju
- Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta
- Smjernice za razvoj, akreditaciju i provedbu združenih studija u RH

Dokumenti na razini Sveučilišta

- Pravilnik o akreditiranju studijskih programa Sveučilišta u Rijeci
- Pravilnik o cjeloživotnom obrazovanju Sveučilišta u Rijeci
- Priručnik za akreditaciju i vrednovanje studijskih programa i programa cjeloživotnog učenja na Sveučilištu u Rijeci u skladu s HKO-om

Primjeri dobre prakse

- sastavnica posjeduje proceduru izrade studijskog programa
- sastavnica razvija standarde kvalifikacija za svoje studijske programe na temelju Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru te provodi usklađivanja programa s odgovarajućim standardom kvalifikacije u svrhu upisa programa u Registar HKO-a
- pri izradi i reviziji studijskog programa, sastavnica se savjetuje s najširim skupom zainteresiranih dionika

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- uključiti vanjske dionike u razvoj novih studijskih programa
- analizirati zapošljivost studenata zbog usklađivanja studijskih programa s potrebama društva i tržišta rada
- standardizirati postupak prikupljanja podataka za potrebe izrade novih studijskih programa
- razvijati različite oblike učenja kroz rad (praktična nastava, terenski i projektni rad, stručna praksa i dr.) i osiguravati kvalitetu istih

---

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- analiza opravdanosti izvođenja studijskih programa
- analiza i provedba preporuka strukovnih udruga (ako je primjenjivo)
- redovito prikupljanje i analiza podataka o zaposlenosti završenih studenata
- usklađenost s preporukama HZZ-a za obrazovnu upisnu politiku
- povratne informacije završenih studenata i njihovih poslodavaca ili suradnika o kvaliteti studijskog programa
- sudjelovanje u EU projektu s ciljem usklađivanja studijskog programa sa standardima HKO-a
- studijski program upisan u Registar HKO-a
- primjeri unaprjeđenja studijskih programa na temelju povratnih informacija studenata i vanjskih dionika (poslodavaca, HZZ-a, strukovnih udruženja, udruga završenih studenata - alumnija, organizacija civilnog društva i dr.)
- primjeri unaprjeđenja studijskih programa na temelju preporuka iz ranije provedenih vanjskih vrednovanja (inicijalna akreditacija, reakreditacija visokih učilišta, reakreditacija doktorskih studija i sl.)
- analize studijskih programa provedene u suradnji s dionicima
- na mrežnim stranicama objavljena aktualna inačica studijskog programa
- dostupna evidencija izmjena studijskih programa
- povratne informacije dionika o kvaliteti studijskog programa

STANDARD

Sveučilište i sastavnice trebaju osigurati izvođenje programa na studentu usmjeren način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i omogućava individualiziran pristup studentima. Vrednovanje studentskih postignuća treba odražavati takav pristup.

SMJERNICE

- U izvedbi studijskih programa promovira se učenje i poučavanje usmjeren na studenta u kojem se znanja i vještine usvajaju kroz aktivno učenje. Ovaj pristup ima važnu ulogu u motiviranju studenta i razvoju njegove samostalnosti, primjeni efikasnih oblika učenja i samoregulacije procesa učenja. Poučavanje usmjeren na studenta potiče samorefleksiju, razumijevanje i otkrivanje smisla te povezivanje novog znanja s ranije stečenim znanjima i praksom u realnom okruženju.
- Proces učenja i poučavanja treba biti dvosmjernan i zasnivati se na dijalogu nastavnika i studenata. Uključivanje studenata u procese donošenja odluka odražava se na njihov razvoj autonomije i samostalnosti. Povratna informacija od strane studenata razmatra se, nastoji se uvažiti te prokomentirati sa studentima.
- Očekivani ishodi učenja objašnjavaju se studentima na početku procesa poučavanja. Studentima se omogućuje izbor tijekom studija koji podrazumijeva fleksibilne puteve učenja omogućujući im izbor između različitih predmeta koje mogu slušati na sastavnici ili izvan sastavnice, omogućiti im mobilnost i tamo, gdje je to u skladu s programom studija, omogućiti studiranje u dijelu radnog vremena.
- Primjenjuju se različite metoda vrednovanja i ocjenjivanja studentskih postignuća na način koji najbolje demonstrira ostvarene ishode učenja, uzimajući u obzir prirodu predmeta. Nastavnicima treba omogućiti kontinuirano usavršavanje nastavničkih kompetencija, koje je usmjeren na prilagodbu stilova učenja i poučavanja u skladu s različitim ishodima učenja i potrebama različitih skupina studenata, odnosno korištenje univerzalnog dizajna u poučavanju. Poučavanje i vrednovanje trebaju osiguravati konstruktivno poravnanje očekivanih ishoda učenja s aktivnostima učenja i poučavanja i metodama vrednovanja.

- primjena učenja i poučavanja usmjerenih na studenta uključuje fleksibilnu primjenu različitih metoda učenja i poučavanja te načina izvođenja nastave ovisno o mogućnostima i potrebama studenata
- studijski program prilagođen potrebama svih studenata, koristeći načela univerzalnog dizajna za učenje
- uvažavanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovim potrebama, posebno kada se radi o ranjivim i podzastupljenim skupinama studenata
- omogućavanje fleksibilnih i personaliziranih puteva učenja
- poticanje samostalnosti studenta uz prikladno usmjeravanje i podršku nastavnika
- redovito evaluiranje metoda rada u nastavi i, u skladu s rezultatima evaluacije, prilagođavanje različitih načina izvođenja nastave.

- Studentima je omogućeno priznavanje prethodnog (formalnog, neformalnog i informalnog) učenja

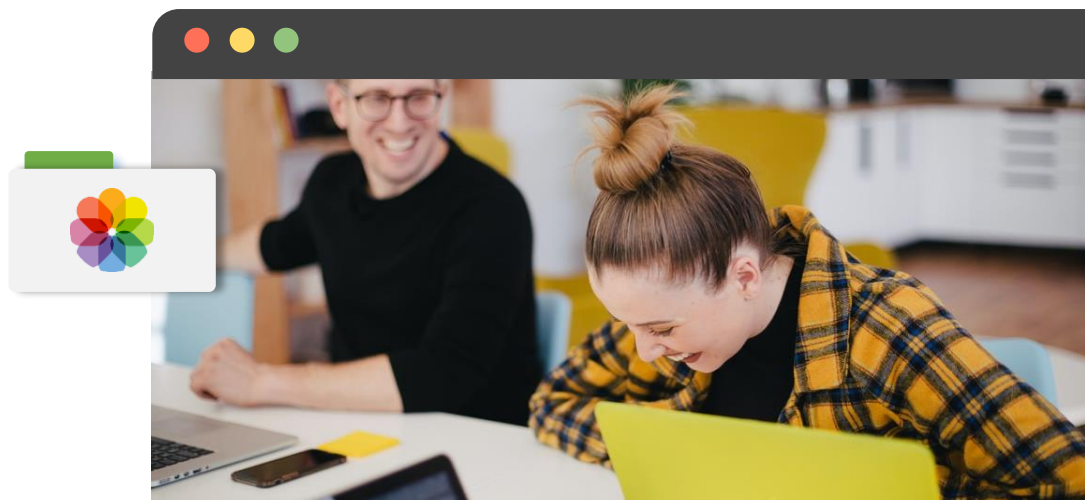
Vrednovanje studentskih postignuća jedan je od najvažnijih elemenata visokog obrazovanja koji doprinosi procesu učenja i stjecanja zacrtanih kompetencija. Postupci vrednovanja odnose se na sustavno prikupljanje, praćenje i dokumentiranje dokaza o postignutoj razini kompetencija u skladu s definiranim ishodima učenja. Vrednovanje treba planirati istovremeno kada se planira i poučavanje. Način vrednovanja određuje i način na koji studenti uče. Procjenjivanje treba pomoći u razumijevanju naučenog i biti sastavni dio učenja. Sustavnim praćenjem rezultata provjere znanja nastavnici imaju uvid u kvalitetu procesa stjecanja određenih ishoda učenja i temeljem toga trebaju prilagođavati način poučavanja i učenja. Studente treba unaprijed upoznati s elementima i ciljem vrednovanja, vremenom kad će se vrednovanje provoditi, s metodama i kriterijima vrednovanja. Studentu mora biti jasno obrazloženo što se od njega pri provjeri ishoda traži. Praćenje napredovanja studenata provodi se kontinuirano i uz primjenu različitih metoda vrednovanja tijekom nastave na pojedinom kolegiju. Postoje različite svrhe, pristupi i izvori vrednovanja (nastavnik, samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje). U razradi načina vrednovanja nastavnici trebaju primjenjivati spoznaje o izradi zadataka objektivnog tipa te prepoznati moguće subjektivne čimbenike opisane u dokumentu Smjernice za vrednovanje ishoda učenja u visokoškolskoj nastavi.

Kvalitetno provođenje postupka vrednovanja studenata podrazumijeva sljedeće:

- sastavnica ima propisan način vrednovanja studentskih postignuća
- način ispitivanja studenata naveden je u studijskom programu, a preciziran u izvedbenom programu (*syllabusu*) za sve predmete na studiju. Izvedeni je program objavljen na mrežnim stranicama sastavnice, a studenti su upoznati s načinom na koji se njihov rad vrednuje na pojedinom predmetu kroz uvodno predavanje
- nastavnici osiguravaju uvjete da svi studenti imaju jednaku mogućnost postići isti rezultat
- gdje je to moguće, studentima trebaju biti ponuđene raznolike metode vrednovanja
- izbor metode vrednovanja određuje očekivana razina ishoda učenja i o načinu poučavanja
- pored usmenih i pisanih ispita u kojima mogu biti različite vrste zadataka (npr. objektivnog ili esejskog tipa), u vrednovanju se studentskih postignuća mogu primijeniti: referati/ seminarski radovi, prezentacije, poster, studentske mape, konceptualne mape, problemski zadaci/ rješavanje problema, praktični rad, zadaci izvedbe, izvješća, projekti, rasprave (debate), simulacije, dnevnik učenja i dr.
- kriteriji vrednovanja trebaju biti jasno i jednostavno definirani i usklađeni sa zadacima i ishodima učenja
- student mora dobiti jasnu i pravovremenu povratnu informaciju o svome radu za provjere koje se provode tijekom izvođenja nastave
- ispitni rokovi moraju biti javno objavljeni, objedinjeni po studijima, prije početka izvođenja nastave i kao sastavni dio izvedbenog nastavnog programa za svaki kolegij, a postupak prigovora na ocjenu definiran je Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci
- sastavnica ima razrađene postupke za završetak studija (upute o prijavi, izradi i obrani završnih i diplomskih radova, te provedbi završnih ispita)
- sastavnica ima javno objavljene dokumente u kojima su studenti upoznati s ponašanjem koje se smatra neprimjerenim u izvršavanju njihovih studentskih obveza (npr. prepisivanje na ispitu, prepisivanje seminarskih radova, kopiranje projekata, odnosno, plagijarizam općenito) kao i posljedicama takvog ponašanja, u skladu s Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata Sveučilišta u Rijeci
- pored pisanih ispita s različitim vrstom zadataka (npr. objektivni tip, esejski tip) i usmenog ispitivanja,

ovisno o ishodima učenja nastavnici primjenjuju različite metode vrednovanja studentskih postignuća kao što su primjerice referati, seminarski radovi, prezentacije, poster, studentske mape, konceptualne mape, problemski zadaci, rješavanje problema, praktični rad, zadaci izvedbe, izvješća, projekti, rasprave (debate), simulacije, dnevnik učenja i dr.

U cilju postizanja bolje prolaznosti preporuča se primjena Mjera o poboljšanju učinkovitosti studiranja na Sveučilištu u Rijeci temeljene na rezultatima istraživanja iz projekta programskih ugovora.

Referentni dokumenti

- Pravilnik o studijima Sveučilišta u Rijeci
- Pravilnik o vrednovanju i ocjenjivanju studentskih postignuća na razini sastavnice
- Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata
- Europski principi i smjernice za jačanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja
- Nacionalni plan RH za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja
- Okvir za razvoj i procjenu kvalitete e-kolegija na Sveučilištu u Rijeci

Primjeri dobre prakse

- broj provjera znanja i termini njihovog provođenja redovito se usklađuju na razini studijskog programa, uzimajući u obzir tjedne obaveze studenata
- ocjenjivanje zadataka koji se izvode kroz grupni rad mora biti pažljivo planirano, strukturirano i unaprijed obznanjeno studentima
- izvedbeni planovi pripremljeni su u skladu s načelima univerzalnog dizajna za učenje i podučavanje
- sastavnica omogućava studentima s relevantnim iskustvom zamjenjivanje dijela formalnih obaveza studijskog programa, kroz postupke vrednovanja i priznavanja neformalnog i informalog učenja
- obavezna fizička prisutnost na nastavi po potrebi se zamjenjuje drugim načinima uključivanja studenata u nastavni proces (npr. poučavanjem na daljinu)
- studentima pripadnicima ranjivih skupina, kada je to potrebno i svrhovito, omogućava se prilagođen format provjera znanja, vještina i/ili kompetencija, osiguravajući pritom kvalitetnu provjeru ostvarenosti predviđenih ishoda učenja
- redovito se analizira kvaliteta e-kolegija na temelju Okvira za razvoj i procjenu kvalitete e-kolegija na Sveučilištu u Rijeci
- prikupljanje podataka i analiziranje zapošljivosti studenata zbog usklađivanja studijskih programa s potrebama društva i tržišta rada
- organizirano prikupljanje relevantnih podataka za potrebe izrade novog ili izmjena postojećeg studijskog programa
- izrada i objava Izvješća o provedbi unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu
- osiguravanje različitih oblika učenja kroz rad (praktična nastava, terenski i projektni rad, stručna praksa i dr.) i osiguravanje kvalitete realizacije takvih oblika učenja

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- potaknuti nastavnike na uključivanje u edukacije za unaprjeđenje nastavničkih kompetencija, usmjerene ne samo na proces učenja i poučavanja već i vrednovanje
- poticati učenje kroz praktičnu nastavu
- razvijati sustav nastavnik-mentor uz praćenje učinkovitosti istoga
- poticati nastavnike na primjenu različitih digitalnih alata u procesu učenja i poučavanja i organizirati edukacije za te alate
- pratiti usklađenost opterećenja studenata na predmetu i pripadajućih ECTS bodova

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- pravilnik o studiranju i/ili ocjenjivanju
- plan i program studijskog programa te izvedbeni nastavni planovi za svaki predmet
- izrađeni ishodi učenja svih studijskih programa
- dopunska isprava o studiju
- popis općih ciljeva studijskih programa
- povratne informacije studenata o usklađenosti nastavnog opterećenja
- postupci kojima se provjerava usklađenost stvarnog opterećenja studenata i ECTS bodova predviđenih studijskim programom
- sporazumi s poslodavcima i institucijama u kojima se obavlja stručna praksa, pravilnik o stručnoj praksi, primjeri dnevnika stručne prakse
- primjeri pismenih ispita, seminarskih radova, projektnih zadataka i sl.
- studentski završni radovi i ispiti
- načini provjere ostvarenih ishoda učenja,
- primjeri postupaka revizije određenih ishoda učenja, promjena u nastavnom procesu itd.
- primjeri korištenja inovativnih nastavnih metoda
- povratne informacije studenata (ankete, upitnici, razgovori itd.) o kvaliteti nastavnog procesa
- dostupnost i podrška za korištenje sustava za e-učenje (LMS, VLS), repozitoriji i sl.
- izvješća o provedenim postupcima vrednovanja nastavnih metoda (npr. *Peer Review*)
- informacijski paketi za nove studente
- broj, obrazovna struktura i dostupnost zaposlenika u knjižnici i administrativnim službama
- podaci o edukacijama, stručnom usavršavanju i razmjeni knjižničnog i administrativnog osoblja (npr. u okviru Erasmusa)
- odluke o ustrojavanju i pravilnici o radu knjižničnih i savjetodavnih službi
- osnovane službe za potporu i savjetovanje studenata (psihološko, akademsko/studijsko, pravno, karijerno) na razini sastavnice ili sveučilišta
- primjeri podrške visokog učilišta studentskim udrugama i društvima i primjeri sudjelovanja nastavnog osoblja i ostalih zaposlenika visokog učilišta u radu studentskih udruga i društava
- dostupnost nastavnika studentima (npr. objavljeni termini redovitih konzultacija za studente)
- povratna informacija studenata o zadovoljstvu stručnom podrškom i podrškom u napredovanju kroz studij koju im pruža visoko učilište (tutorima, mentorima, savjetnicima, ECTS koordinatorima, knjižnicom, studentskom službom, uredom za međunarodnu suradnju itd.).
- povratna informacija korisnika službi (psihološkog, akademskog/studijskog, pravnog i karijernog savjetovanja)
- informacije o upisu, prijavi i upisni postupci sadrže i specifične podatke relevantne za pripadnike ranjivih i podzastupljenih skupina
- izvođenje nastave te provjera znanja i vještina prilagođeni su ranjivim i podzastupljenim skupinama
- ustrojena je služba potpore ranjivim i podzastupljenim skupinama na razini sastavnice ili sveučilišta
- podaci o ranjivim i podzastupljenim skupinama koji koriste potporu prikupljaju se sukladno sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka
- provođenje anketa i fokus-grupa među studentima te provođenje drugih ciljanih istraživanja, dokazi o prikupljenim podacima uz odgovarajuća izvješća, izvođenje ciljanih radionica u srednjim školama
- prilagodba mrežnih stranica, ciljane stipendije, osiguravanje smještaja, prilagodba pravilnika o studiranju i sl. pripadnicima ranjivih i podzastupljenih skupina
- prostorna pristupačnost prilagođena je studentima s invaliditetom
- primjeri pružanja financijske potpore studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina
- ustrojene su službe potpore za studente na razini sastavnice ili sveučilišta
- cijeli ili dio studijskog programa izvodi se na stranom jeziku
- broj studenata u dolaznoj mobilnosti
- broj inozemnih studenata koji u cijelosti studiraju na visokom učilištu

STANDARD

Sveučilište i sastavnice trebaju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje. Sveučilište i sastavnice trebaju osigurati da su upis, napredovanje kroz studij i završetak studija pravični i prilagođeni različitim potencijalnim i sadašnjim studentima.

SMJERNICE

- Sastavnica ima definirane postupke upisa, napredovanja kroz studij i završavanja za svaki studijski program. U obzir se uzimaju specifične okolnosti uvjetovane mobilnošću studenata kroz programe Erasmus+, Ceepus, YUFE i dr.
- Politike pristupa, procesi i kriteriji upisa provode se dosljedno i transparentno. Sastavnica ima definirane postupke uspješnog uključivanja studenata u studij koji uključuju uklanjanje prepreka za studiranje podzastupljenih i ranjivih skupina u visokom obrazovanju.
- Sastavnica ima definirane procese i alate za prikupljanje podataka te praćenje i djelovanje na temelju informacija o napredovanju svih studenata.
- Sastavnica posebice vodi brigu o prikupljanju i analizi podataka o napredovanju kroz studij ranjivih i podzastupljenih skupina studenata. Prikupljanje i analiza podataka provodi se u svrhu stvaranja pouzdane analitičke podloge i rane detekcije rizika od neuspjeha ili odustajanja od studija, a u skladu s načelima zaštite osobnih podataka i privatnosti studenata.
- Sveučilište u suradnji s nositeljem određenog studijskog programa provodi primjerene postupke procjene odgovarajuće kvalitete i priznavanja stečenih visokoobrazovnih kvalifikacija i završenih razdoblja studija ostvarenih u Hrvatskoj i inozemstvu.
- Student na kraju studija, uz pripadajući dokument o završenom studiju, dobiva i dopunsku ispravu o studiju na hrvatskom i engleskom jeziku u kojoj se navode i izvannastavne aktivnosti tijekom studija, a na temelju Odluke Senata o priznavanju izvannastavnih aktivnosti sveučilišta u Rijeci.

Referentni dokumenti

- Pravilnik o studijima Sveučilišta u Rijeci
- Pravilnik o vrednovanju i ocjenjivanju studentskih postignuća na razini sastavnice
- Pravilnici o načinu prijave, izradi i oblikovanju završnog i diplomskog rada

Primjeri dobre prakse

- organiziraju se pripremni tečajevi za nadopunu kompetencija studenata prije i tijekom studija (upotpunjavanje kompetencija prije početka studija; upotpunjavanje kompetencija tijekom studija u cilju uspješnijeg studiranja: dodatna edukacija i pojačane demonstrature)
- redovito se provodi uvodni sat za studente prve godine (uobičajeno prvog dana nastave u akademskoj godini) na kojem se studente upućuje na sve relevantne informacije potrebne za prilagodbu studiranju
- organizira se orijentacijsko motivacijski praktikum za studente upisane na prvu godinu studija
- organizira se kamp za studente prve godine, prije početka akademske godine
- na Sveučilištu je razrađen postupak za priznavanje formalnog, neformalnog i informalnog učenja (Pravilnik o priznavanju i vrednovanju prethodnog učenja, listopad 2019.)

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- redovito provoditi analize strukture upisanih studenata i uspješnost na studiju
- po potrebi uvesti ili nastaviti s praksom nadoknade kompetencija na prvoj godini studija i pratiti učinkovitost ovih mjera
- osiguravati objektivnost vrednovanja studentskog rada (primjerice procjene primjerenosti pisanih ispita i drugih oblika ispitivanja ovisno o prirodi predmeta)
- fleksibilnije priznavati ECTS bodove koje studenti stječu pri boravku na nekom drugom učilištu u svrhu motiviranja studenata za ostvarivanje mobilnosti
- izraditi Izvješće o provedbi unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu

---

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- objavljeni kriteriji upisa koji su jasni i razumljivi
- definirani postupci donošenja odluke o kriterijima upisa (vrednovanje uspjeha u srednjoj školi, razina polaganja obveznih ispita državne mature, izborni ispiti, dodatne provjere znanja i vještina)
- definirani postupci priznavanja i primjeri provedbe priznavanja domaćih i inozemnih visokoškolskih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u slučaju nastavka studija
- suradnja sa sveučilišnim Uredom za akademsko priznavanje i Nacionalnim ENIC/NARIC uredom pri AZVO
- analiza uspješnosti studenata na studiju, koja je povezana s uvjetima upisa ili nastavka studija te primjer unaprjeđenja upisnih kriterija /kriterija za nastavak studija na temelju dobivenih rezultata analize
- primjeri dobre prakse uključivanja studenata s drugih visokih učilišta ili studijskih programa
- povratne informacije studenata koji su došli s drugih visokih učilišta o iskustvima s priznavanjem visokoškolske kvalifikacije, razdoblja studija i prethodnog učenja u slučaju nastavka studija (razgovor, anketa)
- baza podataka o uspješnosti studenata na svim studijskim programima (podaci o završnosti i odustajanju od studija)
- primjeri mjera za povećanje prolaznosti i završnosti studenata (npr. mentorski program, izmjene upisnih kriterija, razvoj kurikula studijskih programa, razlikovni predmeti itd.)

STANDARD

Sveučilište i sastavnice osiguravaju i primjenjuju kompetentnost svojih nastavnika te primjenjuju pravedne i transparentne procese zapošljavanja i poticanja profesionalnog razvoja svojih zaposlenika.

SMJERNICE

- Uloga nastavnika ključna je u stvaranju visokokvalitetnog studentskog iskustva i omogućavanju stjecanja znanja, kompetencija i vještina. Sastavnice, prema svojim mogućnostima, planiraju i osiguravaju potrebne resurse za unapređivanje kompetencija za rad u nastavi, znanstveni, profesionalni i osobni razvoj. Kvalitetnim izvođenjem nastave usmjerenim na studenta nastavnici motiviraju studente, potiču njihov samostalni rad i omogućuju ostvarivanje željenih ishoda.
- Sastavnica provodi zapošljavanja i razvoj svojih zaposlenika u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te pratećih pravilnika, a na temelju višegodišnjeg plana razvoja kadrova. Uvjeti za izbor u znanstveno zvanje utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost, dok minimalne uvjete znanstvenog, nastavnog i stručnog rada za izbor u znanstveno-nastavno i nastavno zvanje propisuje Rektorski zbor. Za zapošljavanje na radna mjesta, sastavnica može propisati dodatne uvjete vezane uz nastavnu, stručnu i znanstvenu djelatnost nastavnika.
- Sastavnica osigurava kvalitetu i stručnost svojih nastavnika osiguravanjem uvjeta i poticanjem razvoja nastavnčkih, znanstvenih i stručnih kompetencija svakog nastavnika. S ciljem unapređivanja rada u nastavi, rad nastavnika se kontinuirano vrednuje. Nastavnik dobiva povratne informacije o svome radu.
- Sastavnice planiraju, organiziraju i financijski podržavaju sustavno i kontinuirano usavršavanje nastavnika u nastavnim kompetencijama, oblikovanju procesa poučavanja, korištenju novih tehnologija i nastavnih metoda te radu s ranjivim i podzastupljenim skupinama studenata.

3.5.1. Vrednovanje rada nastavnika

Vrednovati rad nastavnika je moguće na temelju različitih postupaka ili kombinacijom istih:

- vrednovanje rada nastavnika od strane studenata
- samovrednovanje nastavnika (nastavnik samostalno ocjenjuje svoj rad)
- vrednovanje rada nastavnika od strane dugih nastavnika
- vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora
- analiza uspješnosti studiranja
- procjena dostupnosti i primjerenosti nastavnih materijala
- institucijski koordinirana neposredna redovita komunikacija sa studentskim predstavnicima

3.5.1.1. Vrednovanje rada nastavnika od strane studenata

Vrednovanje rada nastavnika temelji se na rezultatima studentske procjene nastavnog procesa. Provodi se na temelju standardiziranih upitnika na razini Sveučilišta (u svrhu usporedivosti), po potrebi dopunjenih sa specifičnostima rada na pojedinoj sastavnici. Unutarnje (institucijsko) vrednovanje rada

nastavnika provodi se redovito, minimalno svake tri godine, odnosno, za nastavnike kojima se rezultati vrednovanja koriste u postupku izbora u više zvanje ili reizbora, najmanje dva puta tijekom razdoblja između izbora u određeno znanstveno-nastavno, nastavno ili umjetničko zvanje.

Preporučena procedura provedbe ispitivanja i korištenja rezultata, kao i sveučilišni obrazac za provedbu vrednovanja nalaze se u *Privitku c*).

3.5.1.2. Samovrednovanje nastavnika

Nastavnik je obavezan tijekom nastave pratiti kvalitetu izvođenja nastave u skladu sa specifičnostima pojedinog kolegija. Osnova za samovrednovanje nastavnika mogu biti rezultati studentskih vrednovanja ili drugih institucijskih ispitivanja (primjerice suradnička procjena kvalitete nastavnog rada, kvaliteta studentskih uradaka, prolaznosti studenata i dr.).

Samovrednovanje može se provoditi:

- unaprijed pripremljenim upitnicima (*Privitak c*)
- semestralnim izvješćima i osvrtima nastavnika na provedenu nastavu na određenom kolegiju
- nastavničkim ili studentskim portfeljem i drugim

3.5.1.3. Vrednovanje od strane kolega nastavnika

Proces vrednovanja rada nastavnika od strane kolega pruža vrijedne informacije koje je moguće kombinirati s ostalim izvorima u svrhu pružanja cjelovite slike o djelovanju i poučavanju određenog nastavnika.

Na Sveučilištu razrađen je Postupak suradničke procjene visokoškolske nastave i Obrasci za vrednovanje i samovrednovanje nastave (*Privitak d*). Tijekom ovog postupka nastavnici međusobno aktivno raspravljaju o procesu poučavanja.

Osim opažanja nastave, raspravlja se o kurikulu, materijalima za učenje, ispitnim pitanjima.

3.5.1.4. Vrednovanje rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora

Osim postupka suradničke procjene, razrađeni su postupci praćenja rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora (Pravilnik o ocjenjivanju rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora).

3.5.1.5. Razvoj i unapređivanje nastavničkih kompetencija

Nastavniku je omogućeno i trajno osposobljavanje i unapređivanje kompetencija za rad u nastavi. Na Sveučilištu je akreditirano više programa cjeloživotnog obrazovanja za razvoj nastavničkih kompetencija. Nastavnici za koje se kroz institucijsko ispitivanje kvalitete rada u nastavi utvrdi da ne ispunjavaju standarde postavljene na razini Sveučilišta, trebaju pohađati programe cjeloživotne edukacije za rad u nastavi.

Referentni dokumenti

- Pravilnik o postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna, znanstvena, nastavna i suradnička zvanja te na odgovarajuća radna mjesta na Sveučilištu u Rijeci
- Pravilnik o postupku reizbora osoba na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mjestima
- Pravilnik o ocjenjivanju rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora
- Pravilnik o dodjeli nagrade za najbolje e-kolegije
- Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta

Primjeri dobre prakse

- u postupku izbora na radna mjesta nastavnika i suradnika, uz postojeće uvjete definirane zakonom, sastavnice propisuju dodatne uvjete
- sastavnica osigurava kontinuirani razvoj nastavničkih kompetencija kroz pružanje različitih edukacija, radionica i programa te motivira nastavnike za unaprjeđivanje nastavničkih kompetencija
- sastavnice definiraju institucijske kriterije s ciljem isticanja izvrsnosti u znanstvenom i nastavnom radu
- osim primjene standardiziranog upitnika za vrednovanje nastave, nastavnik prikuplja povratne informacije o iskustvu studenata tijekom i na kraju nastave te na druge načine.
- sastavnica omogućava mlađim nastavnicima stručno usavršavanje kroz suradnju s poslodavcima i ostalim subjektima u okruženju

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- formalno pratiti radno opterećenje nastavnika i suradnika i sukladno tome transparentno raspodjeljivati radne obaveze
- sustavno provoditi suradničku procjenu u nastavi
- osiguravati nastavnicima mogućnosti za dodatno usavršavanje shodno njihovim potrebama
- poticati nastavnike i suradnike za sudjelovanje u mobilnosti
- na razini ustrojbenih jedinica odgovornih za nastavu raspravljati o rezultatima studentskih anketa u cilju unapređivanja kvalitete nastave i motiviranja studenata na ispunjavanje anketa
- u razradi institucijskih kriterija za napredovanje prepoznati sudjelovanje nastavnika i suradnika u obavljanju različitih funkcija te aktivnostima od važnosti za širu zajednicu
- informirati vanjske suradnike o rezultatima studentske ankete kada se ista provodi za njihov rad

---

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- podaci o pokrivenosti nastave vlastitim kadrom za svaki studijski program
- podaci o omjeru studenata i nastavnika i o tome kako se on mijenjao tijekom vremena i budućim planovima
- podaci o nastavnom opterećenju nastavnika
- interni akti koji propisuju postupak izbora nastavnika
- javno objavljeni natječaji za zapošljavanje nastavnika
- primjeri provedenih postupaka zapošljavanja nastavnika i izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko zvanje (preslike natječaja, sastav povjerenstava, izvješća povjerenstava i odluke stručnih tijela).
- primjeri provedenih izbora u viša zvanja i reizbora
- pravilnik ili postupci za vrednovanje i nagrađivanje izvrsnosti nastavnika za rad u nastavi
- dodatni uvjeti visokog učilišta za napredovanje povratne informacije nastavnika o iskustvima sudjelovanja u programima unaprjeđenja kompetencija
- podaci o načinu poticanja na sudjelovanje i stvarnom sudjelovanju u programima usavršavanja nastavničkih kompetencija (radionice, seminari) s naglaskom na pružanje potpore studentskom učenju
- podaci o načinu poticanja na sudjelovanje u programima mobilnosti i stvarnoj mobilnosti nastavnika u inozemstvu (boravci na inozemnim visokim učilištima i sl.)
- podaci o korištenju prava nastavnika na slobodnu studijsku godinu (*sabbatical*)
- podaci o ukupnoj i znanstveno/umjetničkoj produktivnosti po nastavniku /ustrojstvenoj jedinici/ cijelom visokom učilištu u posljednjih 5 godina i mjere potpore za razvoj znanstvene produktivnosti
- podaci o načinima poticanja znanstvenika/umjetnika na sudjelovanje i podaci o stvarnom sudjelovanju u međunarodnim natjecanjima za istraživanje i inovacije te pružanje potpore (npr. organizacija prigodnih radionica, sustav materijalnog i nematerijalnog motiviranja, osiguranje stručne i administrativno tehničke pomoći i sl.)
- podaci o načinima poticanja znanstvenika/umjetnika na sudjelovanje i stvarnom sudjelovanju u projektima prijena tehnologija i prijavama na relevantne natječaje

STANDARD

Sveučilište i njegove sastavnice osiguravaju primjerene uvjete za provedbu učenja i poučavanja, a studentima osigurava dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku. Sveučilište i sastavnice osiguravaju okruženje koje djeluje poticajno za sve studente uz uvažavanje njihove različitosti.

SMJERNICE

- Kako bi pružilo optimalno iskustvo studiranja, Sveučilište i njegove sastavnice osiguravaju potrebne resurse. Resursi obuhvaćaju *materijalne resurse* kao što su fizički pristupačne i suvremeno opremljene predavaonice, laboratoriji, praktikumi, knjižnice, prostori za samostalni rad studenata, računalna oprema i dr. te *ljudske resurse* u vidu tutora, mentora i drugih savjetnika te srodnih oblika podrške. Važna ulogu imaju pomoćne službe, osobito u olakšavanju mobilnosti studenata unutar i između različitih sustava visokog obrazovanja.
- Kod planiranja i osiguravanja resursa za učenje i podršku studentima Sveučilište i sastavnice sagledavaju potrebe raznolike studentske populacije, posebice pripadnika ranjivih i podzastupljenih skupina studenata, potiču učenje usmjereno na studenta te uvažavaju fleksibilne načine učenja i omogućavaju personalizirane puteve učenja. poučavanja.
- Resursi za učenje i ostali mehanizmi podrške dostupni su svim studentima, izrađeni su prema njihovim potrebama i podložni su prilagodbi u skladu s povratnim informacijama onih koji se koriste tim uslugama.
- Unutarnjim ustrojem službi podrške Sveučilište i sastavnice osiguravaju svrsishodnost korištenja resursa, njihovu pristupačnost studentima te informiranost studenata o uslugama koje im stoje na raspolaganju (primjerice, kroz usluge Sveučilišne knjižnice, Sveučilišnog savjetovališnog centra, oglašavanje mogućnosti za stipendiranje, kreditiranje i dr.).
- Pomoćno i administrativno osoblje je kvalificirano te mu se zbog svoje ključne uloge u pružanju usluga studentima omogućuje stalni razvoj stručnih kompetencija.
- Sveučilište i sastavnice redovito prate, provjeravaju i unapređuju učinkovitost službi potpore koje su na raspolaganju njihovim studentima.
- Sveučilište i sastavnice omogućavaju i aktivno podržavaju rad studentskih organizacija i udruga.

3.6.1. Temeljni materijalni resursi za učenje

- osiguravanje temeljnih materijalnih resursa za učenje podrazumijeva dostatan broj studentskih mjesta u predavaonicama, laboratorijima / praktikumima i drugim nastavnim bazama za održavanje cjelokupne nastave te njihova primjerena opremljenost i pristupačnost/dostupnost
- predavaonice u kojima se održava nastava pristupačne su i opremljene potrebnom infrastrukturom koja osigurava korištenje suvremenih nastavnih pomagala. Laboratoriji moraju biti pristupačni i

opremljeni za rad u manjim grupama studenata.

- knjižnica sastavnice i/ili Sveučilišna knjižnica koja raspolaže odgovarajućom literaturom, prostorom, opremom i stručnim osobljem, osigurava učinkovit pristup i korištenje resursa svim studentima pod jednakim uvjetima
- knjižnica sastavnice i Sveučilišna knjižnica kontinuirano unapređuje svoju djelatnost u skladu s razvojnim trendovima u međunarodnom visokoškolskom knjižničarstvu
- knjižnica sastavnice i/ili Sveučilišna knjižnica raspolaže svim naslovima koji su propisani kao literatura u svim kolegijima koji se izvode
- radno vrijeme knjižnica treba biti usklađeno s rasporedom održavanja nastave na redovitom i izvanrednom studiju na način da je studenti mogu koristiti izvan termina nastave
- knjižnice u svojem prostoru osiguravaju primjerenu čitaonicu i prostor namijenjen samostalnom radu studenata
- na sastavnici postoji infrastruktura za održavanje *online* nastave i provođenje *online* ispita, ukoliko je navedeno studijskim programom i izvedbenim nastavnim planom
- studentska služba dostupna je svim studentima i ima radno vrijeme usklađeno s obavezama svih studenata

Osim navedenog, sastavnice moraju studentima omogućiti:

1. prostor za učenje	2. prostor za polaganje ispita na računalima (ukoliko je potrebno)	3. skriptarnice	4. prostor za studentsku prehranu	5. druge zajedničke prostore prema prostornim i drugim mogućnostima (npr. prostorije za studentske udruge i sl.)

3.6.2. Stalna podrška studentima za pitanja vezana uz status studenta i savjetovanje tijekom studija

- Sveučilište i sastavnice osiguravaju studentima pravovremeno informiranje, savjetovanje i konzultacije.

3.6.2.1. Studenti pravovremeno dobivaju informacije o upisanom studijskom programu i uspješnosti vlastitog studiranja

- sastavnica osigurava upisnu politiku koja podrazumijeva privlačenje budućih studenata informacijama o programima studija te jasne kriterije upisa za kvalitetan odabir kandidata na temelju kojega se na studij upisuju studenti s kompetencijama koje su pretpostavka uspješnog studiranja
- sastavnica priprema informacijski paket o studiranju, na hrvatskom i engleskom jeziku
- sastavnica potiče studente na mobilnost te pri tome definira uvjete priznavanja kompetencija stečenih izvan matične ustanove
- studenti na početku studija informirani su o studentskim pravima i obvezama, što je odgovornost i studentske organizacije, studenata pravobranitelja te drugih studentskih udruga
- informiranje studenata i pružanje povratnih informacija o studentskom radu provodi se u skladu s odrednicama Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci

3.6.2.2. Mreža podrške studentima: konzultacije, savjetovanje

- sastavnica osigurava prikladne komunikacijske kanale putem kojih studenti mogu dobiti informacije ili uputiti primjedbe vezane uz studiranje
- nastavnik studentima objavljuje redoviti termin za konzultacije te je dostupan putem elektroničke pošte
- sastavnica studentima osigurava nastavnike-mentore, studente-mentore s ciljem praćenja studenata tijekom studija. Sustav mentorstva na preddiplomskim i diplomskim studijima detaljnije je razrađen u priručniku *Organizirana vršnjačka podrška i podrška nastavnika kroz studij (sustav student-mentor i nastavnik-mentor)*
- sastavnica donosi kriterije za vrednovanje sudjelovanja studenata u izvannastavnim aktivnostima, a koji se unose u Dopunsku ispravu o studiju na temelju Preporuka o izvannastavnim aktivnostima studenata Sveučilišta u Rijeci
- sastavnica treba predvidjeti načine i smjernice rada za uključivanje ranjivih i podzastupljenih skupina studenata i studenata s posebnim potrebama (studenti sportaši i sl.)
- na sastavnici je određena odgovorna osoba za potrebe studenata s invaliditetom, koja koordinira rad s Uredom za studente s invaliditetom

Referentni dokumenti

- Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta

Primjeri dobre prakse

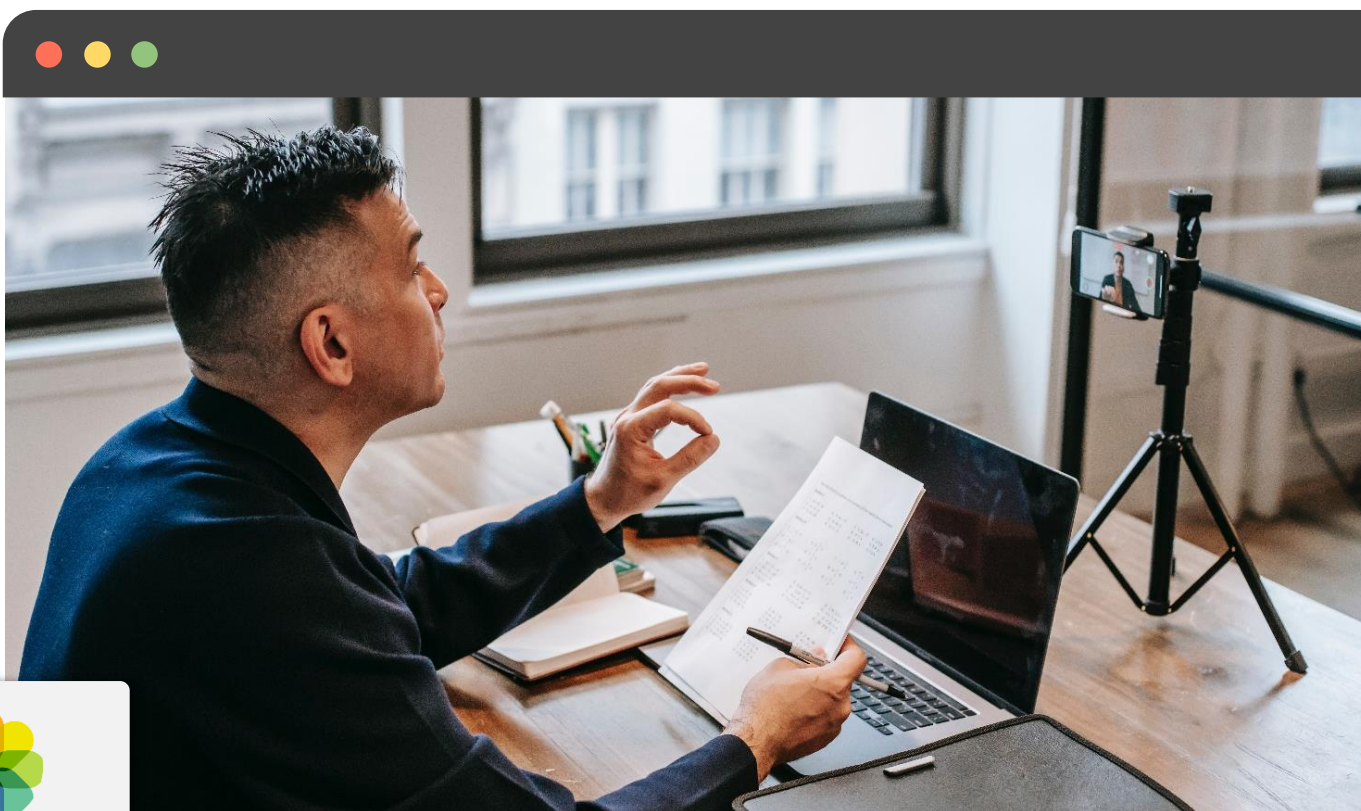
- sastavnica osigurava prostore za samostalni rad studenata, koji su opremljeni računalima, bežičnom mrežom, uređajima za kopiranje i drugom potrebnom opremom za učenje, korištenje literature, izradu seminarskih, završnih, diplomskih i drugih radova, u skladu sa zahtjevima studija
- sastavnica posjeduje formaliziran način nabavke literature i određen godišnji proračun za ovu svrhu
- knjižnice povezane u Integrirani knjižnični sustav Sveučilišta u Rijeci aktivno podupiru znanstvenu i obrazovnu djelatnost te ukupnom djelatnošću osiguravaju zadovoljavanje potreba svih pripadnika Sveučilišta za izvorima za znanstveni, stručni rad i učenje, na učinkovit i međusobno usporediv način
- na početku nastave održavaju se orijentacijsko-motivacijski praktikumi za studente prve godine studija
- radi pravovremenog informiranja studenata, određene su zajedničke *mailing* liste za svaki kolegij putem kojih studenti mogu primati važne obavijesti
- na sastavnicama se održavaju redoviti sastanci predstavnika uprave sastavnice s predstavnicima studenata
- sastavnice organiziraju tribine, predavanja, prezentacije za studente s ciljem kontinuiranog informiranja studenata o aktualnim pitanjima
- sastavnice studentima osiguravaju demonstrature te provode evaluaciju zadovoljstva studenata demonstratorima
- svim studentima Sveučilišta osigurana je podrška Sveučilišnog savjetovanišnog centra (psihološko i karijerno savjetovanje, podrška u akademskom okruženju, prilagodba nastavnog procesa i provjera znanja)
- sastavnica je odredila odgovornu osobu za potrebe studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina
- sastavnica dodjeljuje stipendije ili oslobađa od plaćanja dijela troškova studija studente pripadnike ranjivih ili podzastupljenih skupina

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- uvesti ili unaprijediti sustave podrške studentima (primjerice student-mentor, nastavnik-savjetnik, prema mogućnostima sastavnice karijerno savjetovanje studenata)
- poticati odlaznu mobilnost studenata
- uskladiti obaveze studenata na razini studija (raspored sati, raspored provjera znanja i obaveza i dr.)
- aktivno koristiti laboratorije te organizirati druge praktične oblike nastave na svim razinama studija (osobito na razini preddiplomskih studija)

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- omogućavanje uvida u resurse za učenje i podršku studentima tijekom posjeta sastavnici
- dostupnost jasno strukturiranih podataka o prostoru, opremi i cjelokupnoj infrastrukturi
- postojanje podataka iz povratnih informacija od studenata i nastavnika o zadovoljstvu prostornim uvjetima za studiranje i provođenje studentskih aktivnosti
- omogućavanje uvida u opremljenost knjižnice tijekom posjeta (za sve razine)
- dostupnost suvremene (aktualne) nastavne literature
- odgovarajuće pretplate na bibliografske baze podataka i baze podataka s cjelovitim tekstom
- dostupnost mrežnog kataloga knjižnice
- odgovarajući broj pohranjenih završnih, diplomskih, specijalističkih, te doktorskih disertacija u institucijskom repozitoriju (u odnosu na broj osoba koje su završile studij)
- dostupnost nastavnih sadržaja putem zaštićenih stranica (sustav za e-učenje, repozitoriji)
- knjižnica posjeduje odgovarajući broj primjeraka obvezne literature (s obzirom na broj studenata)
- postojanje podataka o povratnim informacijama studenata o mogućostima korištenja knjižnice (poput cjelodnevnog radnog vremena), dostupnosti potrebne domaće i međunarodne literature i putem udaljenog pristupa

STANDARD

Sveučilište i njegove sastavnice trebaju osigurati prikupljanje podataka, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima te praćenje obrazovnih puteva studenata.

SMJERNICE

- Sastavnica posjeduje informacijski sustav koji sadrži ažurirane podatke o svim studijskim programima i ostalim relevantnim aktivnostima. Pouzdani podaci su preduvjet za analizu i vrednovanje učinkovitosti provedenih aktivnosti te donošenje utemeljenih odluka. Podaci se prikupljaju u skladu sa Strategijom Sveučilišta u Rijeci 2021.-2025., odnosno, strategijom sastavnice, te u skladu s kriterijima za vrednovanje visokih učilišta Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje.
- Informacijski sustavi svih znanstveno-nastavnih sastavnica su kompatibilni i koordinirani. MZOS omogućava, putem sustava ISVU (Informacijski sustav visokih učilišta), prikupljanje, objedinjavanje i obrađivanje dijela informacija ili podataka vezanih za studije, studente i nastavnike.
- Redovito se prikupljaju i analiziraju podaci o ostvarivanju ciljeva i zadataka definiranih Strategijom Sveučilišta u Rijeci 2021.-2025. vezanih uz djelatnost obrazovanja. U prikupljanje i analizu informacija potrebno je uključiti sve dionike.
- Redovito se prikupljaju i analiziraju podaci o obrazovnim putevima studenata, što uključuje praćenje uspješnosti i napredovanja studenata kroz studij na individualnoj ili grupnoj razini, s posebnim fokusom na ranjive i podzastupljene skupine studenata, u skladu s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka. Rezultati ovih analiza koriste se za strateško upravljanje, izmjene studijskih programa, unaprjeđenje nastavnih metoda i proaktivno reagiranje na potencijalne zastoje u napretku kroz studij.
- Prikupljaju se i analiziraju podaci o zapošljivosti studenata, a rezultati ovih analiza koriste se kao podloga za procese donošenja odluka o planiranju revizije studijskih programa.
- U prikupljanje i analizu podataka te raspravu o dobivenim rezultatima potrebno je uključiti sve dionike.
- Sastavnica u suradnji s Centrom za osiguravanje i unapređivanje kvalitete redovito provodi ispitivanja zadovoljstva studenata u skladu s Naputkom za primjenu i obradu rezultata Upitnika zadovoljstva studenata (**Privitak e**)

Referentni dokumenti

- Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta

Primjeri dobre prakse

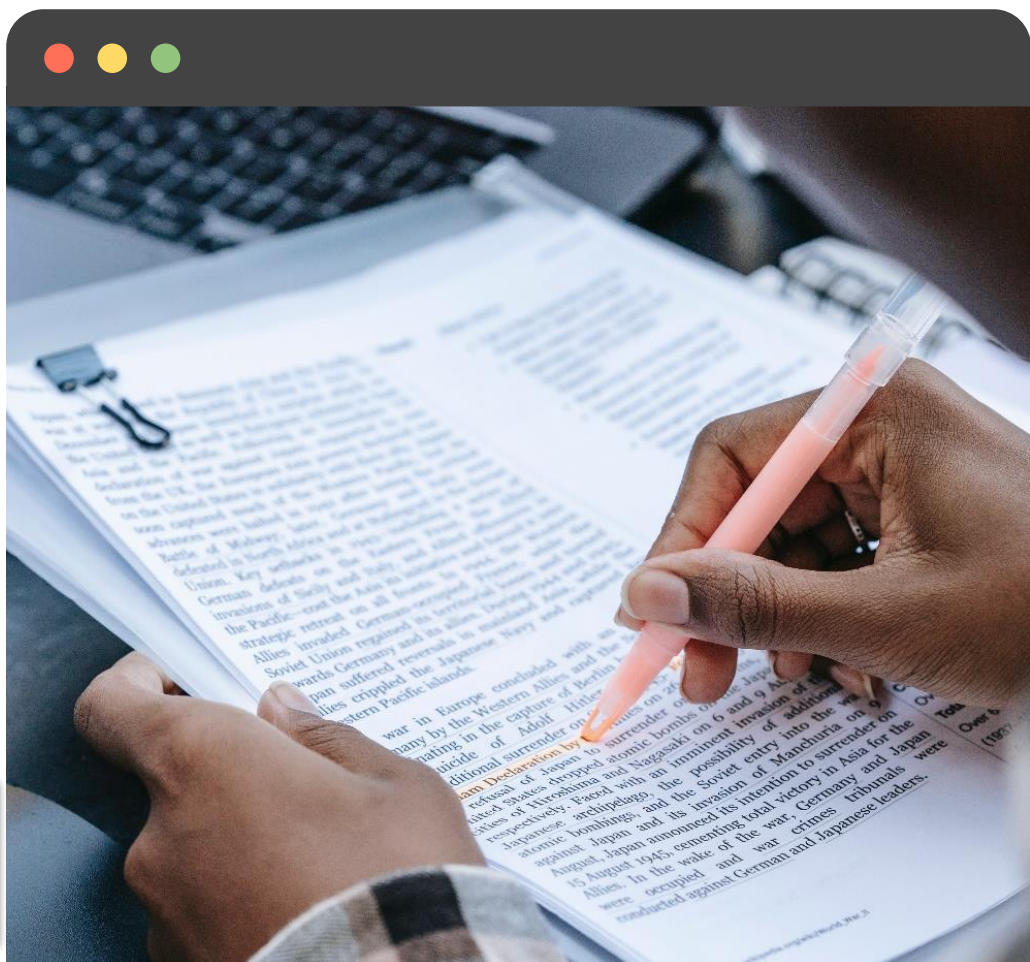
- periodično ispitivanje poslodavaca o potrebnim kompetencijama završenih studenata.

Preporuke na temelju unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- uspostaviti ili unaprijediti postojeće sustave prikupljanja informacija o zapošljivosti i karijernom napredovanju završenih studenata kao i povratne informacije od poslodavaca i iste koristiti u cilju unaprjeđenja studijskog programa
- uspostaviti kontinuiranu komunikaciju s poslodavcima periodičnim anketiranjem, organizacijom fokus grupa ili drugim oblicima prikupljanja relevantnih podataka
- sve dionike informirati i uključiti u raspravu o bitnim pokazateljima kvalitete rada

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- dostupnost informacija na mrežnim stranicama visokog učilišta, oglašavanje na društvenim mrežama, organizacija Dana otvorenih vrata itd.
- informacije i dokumenti objavljeni na mrežnim stranicama visokog učilišta, brošure, letci i dr.
- dostupnost informacija i analitičkih podataka iz sustava za e-učenje (LMS, VLS), repozitorija i sl.

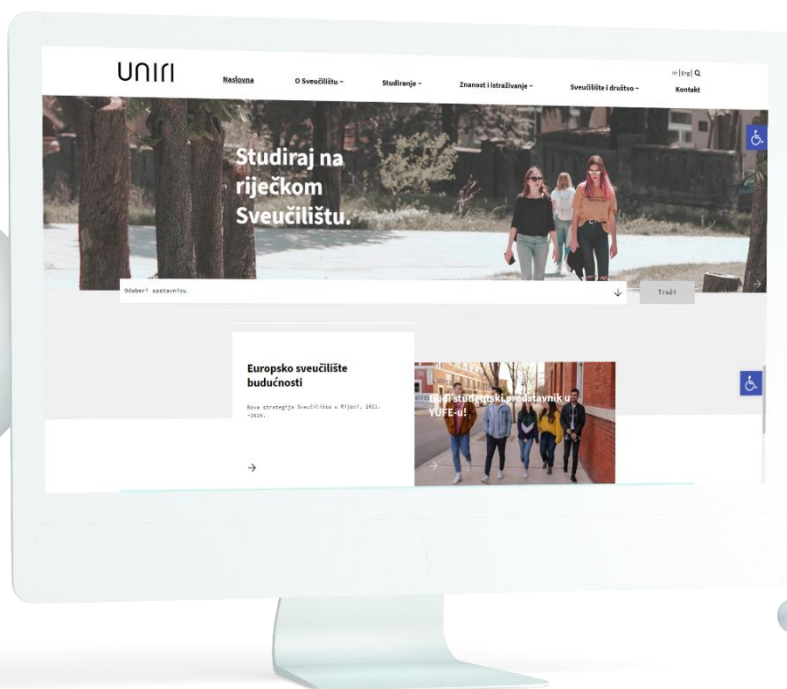
STANDARD

Sveučilište i sastavnice objavljuju jasne, točne, objektivne, važeće, i lako dostupne i pristupačne informacije o svom radu i o studijskim programima koje izvode.

SMJERNICE

- Informacije o radu visokog učilišta prilagođene su budućim, sadašnjim i ranijim studentima i drugim dionicima i javnosti. Sveučilište i sastavnice koriste učinkovite alate i komunikacijske kanale pri informiranju studenata.
- Sveučilište i sastavnice pružaju informacije o svom radu, što uključuje i informacije o programima koje izvode, kriterijima upisa, predviđenim ishodima učenja, kvalifikacijama koje se njima stječu, nastavnim metodama u procesu učenja i poučavanja, postupcima i načinima vrednovanja i ocjenjivanja studentskih postignuća, podacima o završnosti i prilikama za učenje, posebno mogućnostima ostvarivanja personaliziranih puteva učenja koji su studentima na raspolaganju, kao i informacije o zapošljavanju završenih studenata.
- Službena mrežna stranica Sveučilišta i sastavnica temeljni je oblik informiranja javnosti o svim djelatnostima. Mrežne stranice pristupačne su korisnicima sukladno Zakonu o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora (NN 17/2019). Pored mrežnih stranica, sastavnica u cilju informiranja javnosti koristi tiskovine (vodiči, godišnjaci i sl.), istupe na javnim manifestacijama u organizaciji Sveučilišta (smotra Sveučilišta) ili drugih institucija s kojima surađuju, oglašavanje u medijima, društvenim mrežama i dr.

SLUŽBENA WEB STRANICA UNIRI-a

hrvatski

engleski

OSTALE SPECIFIČNOSTI

Prilagođavanje stila, jezika i formata ciljanim skupinama

Službena mrežna stranica sastavnice, na hrvatskom i engleskom jeziku, mora sadržavati sljedeće informacije:

- osnovne podatke o sastavnici
- temeljne pravne akte sastavnice:
  - Statut sastavnice
  - Pravilnik o studijima
  - Pravilnik o kvaliteti
  - Strategiju institucije te godišnje Izvješće o provedbi Strategije
- podatke o ustroju i djelatnicima s navedenim podacima za kontakt
- podatke o nastavnim i drugim programima (studijski programi, programi cjeloživotnog učenja, stručna usavršavanja i dr.)
- pravovremeno objavljene podatke o izvedbi studijskih programa
  - akademski kalendar
  - raspored održavanja nastave
  - ispitni rokovi
  - završetak studija (protokol i dr.)
- natječaje za upis na programe sastavnice i kriterije upisa
- podatke o znanstvenoj djelatnosti sastavnice
- podatke o međunarodnoj suradnji
- podatke o dostupnim resursima za studiranje s poveznicom na sljedeće:
  - kolegiji i nastavnici
  - knjižnica
  - Studomat
  - podrška studentima
  - podatke korisne završenim studentima (Alumni)
  - informacije korisne studentima pripadnicima ranjivih ili podzastupljenih skupina

Referentni dokumenti

- Priručnik za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokoobrazovnih institucija u RH

Primjeri dobre prakse

- sastavnica službeno imenuje djelatnike/ nastavnike odgovorne za objavu sadržaja na mrežnim stranicama.
- pored mrežnih stranica sastavnice, za objave informacija koriste se i društvene mreže (primjerice *Facebook*, *LinkedIn*).
- sastavnica koristi digitalne alate i komunikacijske kanale (npr. *Chatbot* ili mobilnu aplikaciju) za informiranje studenata
- sveučilište/sastavnica provodi aktivnosti u suradnji s lokalnom zajednicom

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- javno objavljivati odabrane, javnosti zanimljive pokazatelje kvalitete rada institucije (primjerice studentskog zadovoljstva studijem ili nekim aspektom studiranja, bitne indikatore iz Strategije sastavnice/Sveučilišta i dr.)
- redovito uređivati i ažurirati sadržaje mrežne stranice na engleskom jeziku
- uključivati se kao institucija te poticati na pojedinačno uključivanje nastavnika u različite oblike popularizacije znanosti
- u promociji koristiti društvene mreže

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- mrežne stranice visokog učilišta, društvene mreže, dani otvorenih vrata itd.
- informacije i dokumenti objavljeni na mrežnim stranicama visokog učilišta, brošure, letci i dr.
- sustavi za e-učenje (LMS, VLS), repozitoriji i sl.

STANDARD

Sveučilište i sastavnice prate i periodički revidiraju svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije su usmjerene na kontinuirano poboljšavanje studijskih programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizija obavještavaju se svi dionici na koje se one odnose.

SMJERNICE

- Cilj je redovitog praćenja, revidiranja i izmjena studijskih programa osigurati njihovo primjereno izvođenje u djelotvornom okruženju za učenje i podršku studentima.
- Postupak izmjena i/ili dopuna odobrenih studijskih programa provodi se u skladu s propisanim zakonskim i podzakonskim uvjetima.
- Postupak se temelji na povratnim informacijama od nastavnika, studenata, alumnijskih, strukovnih udruženja i poslodavaca. Izmjena ili dopune studijskih programa temelje se na prikupljenim podacima koji mogu uključivati sljedeće:

- analizu usklađenosti sadržaja programa s najnovijim znanstvenim spoznajama kao i specifičnim zahtjevima prakse u određenoj struci s ciljem osiguravanja suvremenosti programa u skladu s izmijenjenim potrebama društva
- vrednovanje opterećenosti, napredovanja, prolaznosti i završnosti studenata
- procjenu stvarnog studentskog opterećenja usporedbom predviđenih ECTS bodova i stvarnog opterećenja studenata prema pojedinim aktivnostima na kolegiju
- analizu razine usvojenosti predviđenih ishoda učenja
- učinkovitost primjene nastavnih metoda i postupaka vrednovanja ishoda učenja
- analizu očekivanja, potreba i zadovoljstva studenata u vezi pojedinog studijskog programa
- vrednovanje okruženja za učenje i pomoćnih službi te njihove svrsishodnosti za studiranje i napredovanje kroz studijski program
- prikupljanje informacije o zaposlenosti završenih studenata
- periodično ispitivanje poslodavaca o kompetencijama završenih studenata
- smjernice za izmjene i reviziju studijskih programa
- izrađivati periodično vrednovanje programa koji se izvode u *online* i/ili hibridnom obliku primjenom Okvira za razvoj i procjenu kvalitete e-kolegija

- Prikupljene se informacije analiziraju i temeljem njih predlažu promjene u programu. Revidirani se opisi programa javno objavljuju.
- Postupak praćenja i evaluacije studijskih programa opisan je u priručniku Stručna

podloga, postupovni model i instrumenti za evaluaciju (kvalitete) studijskih programa. U dokumentu „Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o Napatku o postupku izmjena i/ili dopuna studijskog programa“ uz objašnjenje dvije vrste izmjena i dopuna s obzirom na količinu izmjena i dopuna navedene su i razine odlučivanja o istima.

- Zadovoljstvo studenata preddiplomskim i diplomskim studijem ispituje se na kraju studija primjenom upitnika o zadovoljstvu studijem koje u suradnji sa sastavnicama provodi Centar za osiguravanje i unapređivanje kvalitete (**Privitak e**).

Referentni dokumenti

- Pravilnik o akreditiranju studijskih programa
- Odluka o Napatku o postupku izmjena i/ili dopuna studijskih programa (2018.)
- Priručnik za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokoobrazovnih institucija u RH
- kriteriji za audit

Primjeri dobre prakse

- sastavnica provodi ispitivanje prikladnosti postignutih ishoda učenja studenata koji su završili određeni ciklus studija sa stvarnim potrebama tržišta rada i društva općenito, primjerice putem anketiranja ili zajedničkim tematskim sastancima/tribinama i dr. nastavnika, poslodavaca i njihovih zaposlenika (alumni), strukovnih udruga, predstavnika tržišta rada i drugih relevantnih organizacija. Uključivanje predstavnika vanjskih dionika u izvođenje nastave doprinosi postizanju primjerenih ishoda učenja.

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- pri reviziji studijskih programa preispitati ishode učenja studijskog programa iz perspektive vanjskih dionika: završenih studenata, vanjskih suradnika, mentora stručne prakse i poslodavaca
- razviti postupke evaluacije relevantnosti ishoda učenja stečenih studijskim programom sa stvarnim potrebama tržišta rada
- uključiti studente u revizije studijskih programa kroz fokus grupe sa studentima viših godina i druge oblike prikupljanja informacija
- u reviziji studijskih programa koristiti podatke prikupljene različitim postupcima praćenja kvalitete: procjena stvarnog studentskog opterećenja, vrednovanje nastave, ispitivanje zadovoljstva studenata i dr.

Primjeri odabranih referentnih dokumenata i dokaza iz postupka Reakreditacije koju provodi AZVO:

- primjeri poboljšanja (revizije) studijskih programa

STANDARD

Sveučilište i sastavnice periodično provode postupke vanjskog osiguravanja kvalitete temeljene na Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), a definirane kroz nacionalnu regulativu u području osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.

SMJERNICE

- Postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete, koji su definirani Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu Zakon), potvrđuje se djelotvornost unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta/sastavnice. Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete sustav je mjera i aktivnosti kojima Sveučilište i sastavnice osiguravaju učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti.
- Sveučilište u Rijeci prepoznaje osiguravanje kvalitete kao jednu od svojih integrativnih funkcija te se dio zadaća na osiguravanju kvalitete provodi zajednički, na razini svih sastavnica Sveučilišta.
- Sveučilište i njegove sastavnice sudjeluju u periodičnim postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete koje propisuje Zakon: inicijalna akreditacija, reakreditacija, tematsko vrednovanje i vanjska neovisna prosudba unutarnjeg sustava kvalitete (audit).
- Cilj je ovih postupaka vrednovati i ocjenjivati kvalitetu rada visokih učilišta na temelju objektivnih i jasnih kriterija, pomoć visokim učilištima u pozitivnim promjenama i otvaranju novih perspektiva razvoja te informiranje javnosti o bitnim pokazateljima kvalitete rada visokih učilišta.
- Način provođenja ovih postupaka i mogući rezultati propisani su Zakonom i drugim aktima Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO).
- Osiguravanje kvalitete je trajan proces koji ne završava vanjskom povratnom informacijom, izvješćem ili naknadnim praćenjem na visokom učilištu. Sveučilište i sastavnice kroz postupke unutarnjeg osiguravanja kvalitete definirane ovim Priručnikom, Strategijom Sveučilišta i drugim aktima kontinuirano prate pokazatelje svoga rada i djeluju u cilju njihovog poboljšanja.

3.10.1. Postupci osiguravanja kvalitete na Sveučilištu

- Sastavnica treba imati formalno ustrojen sustav za osiguravanje kvalitete čiji je ustroj i djelovanje usklađeno s važećom regulativom, propisanim mjerilima, načelima i kriterijima vrednovanja učinkovitosti znanstveno- nastavnih sastavnica i studentskih programa. U sustavu vrednovanja uvažavaju se posebnosti pojedinih područja znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja.

Formalno razvijen sustav osiguravanja kvalitete na sastavnici podrazumijeva:

- usvojen institucijski akt o osiguravanju kvalitete (Pravilnik) kojim mora biti definirano područje

- vrednovanja te ustroj i djelovanje jedinica za osiguranje kvalitete
- ustrojenu i funkcionalnu jedinicu za osiguranje kvalitete
- objavljen priručnik za osiguranje kvalitete i drugu primjenjivu dokumentaciju potrebnu za provedbu osiguravanja i unapređivanja kvalitete na sastavnici (pravilnici, obrasci za evaluaciju, samovrednovanje, SWOT analizu, postupci unapređivanja kvalitete,...)
- redovitu provedbu interne prosudbe učinkovitosti institucijskog sustava osiguravanja kvalitete u cilju kontinuiranog unapređivanja sustava

3.10.2. Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta sistematični je, periodični postupak kojim se utvrđuje jesu li aktivnosti i rezultati tih aktivnosti koje čine sustav osiguravanja kvalitete visokih učilišta učinkoviti i u skladu sa Sveučilišnim, nacionalnim i ESG-standardima. Njome se procjenjuje doprinos stalnom unapređenju kulture kvalitete visokog učilišta. Svako visoko učilište određuje svoju misiju, viziju, strategiju i razvojne ciljeve. Kroz razvoj sustava osiguravanja kvalitete neprestano se unapređuju sve djelatnosti. Odbor za osiguranje i unapređivanje kvalitete i Centar za osiguranje i unapređivanje kvalitete organiziraju i provode unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci i odgovorni su za njezinu učinkovitost. Unutarnja prosudba se provodi na temelju plana kojega donosi Odbor za osiguranje i unapređivanje kvalitete, a odobrava Senat Sveučilišta u Rijeci. Rezultati unutarnje prosudbe javno se objavljuju na mrežnim stranicama Sveučilišta u Rijeci.

Kriteriji unutarnje prosudbe

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se na temelju kriterija na osnovi kojih se tijekom unutarnje prosudbe prosuđuje stupanj razvijenosti i učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete i njegov utjecaj na kvalitetu visokog obrazovanja.

Utvrđivanje stupnja razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta provodi se prosudbom standarda definiranim priručnikom na temelju ESG-a:

- Politika osiguravanja kvalitete
- Izrada i odobravanje programa
- Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
- Opis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
- Nastavno osoblje
- Resursi za učenje i podrška studentima
- Upravljanje informacijama
- Informiranje javnosti
- Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa
- Periodično vanjsko osiguranje kvalitete

U Izvješću o unutarnjoj prosudbi Povjerenstvo za unutarnju prosudbu iznosi zapažanja o razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta te preporuke za razvijanje i unapređivanje sustava.

Provedba unutarnje prosudbe osiguravanja kvalitete na UNIRI

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete na UNIRI provodi se periodično jednom unutar tri godine.

1. FAZA: Planiranje

Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci donosi plan trogodišnjeg ciklusa provedbe unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci koji se odobrava na Stručnom vijeću Centra za studije te usvaja na Senatu Sveučilišta u Rijeci. Plan trogodišnjeg ciklusa provedbe unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci dostavlja se sastavnicama Sveučilišta.

Odbor za osiguravanje i unapređivanje kvalitete redovito organizira radionicu za djelatnike Sveučilišta koji će provoditi unutarnju prosudbu. Centar za osiguravanje i unapređivanje kvalitete dogovara sa sastavnicama točan termin posjeta Povjerenstva za unutarnju prosudbu Sveučilišta. Odbor za osiguravanje i unapređivanje kvalitete imenuje Povjerenstvo za unutarnju prosudbu od najmanje četiri člana, od kojih je jedan student, te predstavnik Centra za osiguravanje i unapređivanje kvalitete koje će provesti posjet sastavnici Sveučilišta.

Mjesec dana prije dogovorenog termina posjeta Povjerenstva za unutarnju prosudbu Sveučilišta u Rijeci, uprava sastavnice provodi samovrednovanje sustava osiguravanja kvalitete. Samovrednovanje programa se odnosi na sve razine studija: preddiplomsku, diplomsku i poslijediplomsku.

Sastavnica usvaja izvješće o provedenom samovrednovanju na vijeću sastavnice te ga u elektroničkom obliku dostavlja Povjerenstvu za unutarnju prosudbu.

U postupak planiranja i provedbe posjeta unutarnje prosudbe će se, po potrebi, uvrstiti i provođenje ankete ispitivanja zadovoljstva nastavnog, nenastavnog osoblja i studenata. Postupak prosudbe se prilagođava specifičnostima sastavnice ovisno o rezultatima prethodnih ciklusa unutarnje prosudbe.

2. FAZA: Prosudba u užem smislu

Na temelju analize rezultata samovrednovanja, Povjerenstvo za unutarnju prosudbu provodi procjenu dostavljenog materijala te izrađuje kratke bilješke na osnovi kojih će tijekom posjeta zatražiti dodatne informacije, razjašnjenja nejasnoća i dokaze o provedenim aktivnostima na sastavnici.

Tijekom posjeta Povjerenstvo za unutarnju prosudbu razgovara s predstavnicima uprave sastavnice, Odbora za osiguravanje i unapređivanje kvalitete sastavnice, nastavnika, studenata, administrativnih i tehničkih službi te vanjskih dionika.

3. FAZA: Izvješće

Na temelju posjeta i dostavljene dokumentacije sastavnice, Povjerenstvo za unutarnju prosudbu izrađuje izvješće koje sadrži zapažanja i zaključke o stupnju učinkovitosti i razvijenosti sustava kvalitete sastavnice te preporuke za poboljšanje sustava.

Izvješće Povjerenstva za unutarnju prosudbu dostavlja se vrednovanoj sastavnici na očitovanje, koja u roku 30 dana od primitka izvješća dostavlja svoje očitovanje i plan aktivnosti za razdoblje od sljedeće tri godine.

Po završetku trogodišnjeg ciklusa unutarnje prosudbe Odbor za osiguravanje i unapređivanje kvalitete i Centar za osiguravanje i unapređivanje kvalitete izrađuju skupno izvješće o provedenim vrednovanjima te s istim upoznaje rektora Sveučilišta u Rijeci. Skupno Izvješće unutarnje prosudbe usvaja se na Senatu.

Sažetak izvješća s rezultatima provedene unutarnje prosudbe javno se objavljuju na mrežnim stranicama Sveučilišta u Rijeci.

4. FAZA: Naknadno praćenje (*follow-up*)

Tijekom faze naknadnog praćenja, sastavnica kontinuirano radi na unapređenju sustava osiguravanja kvalitete na temelju rezultata unutarnje prosudbe, samovrednovanja i dr. Dokumentirane aktivnosti provedenih poboljšanja podloga su za provedbu sljedećeg ciklusa unutarnje prosudbe.

Referentni dokumenti

- Priručnik za vanjsku neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguranja kvalitete visokoobrazovanih institucija u RH
- Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta

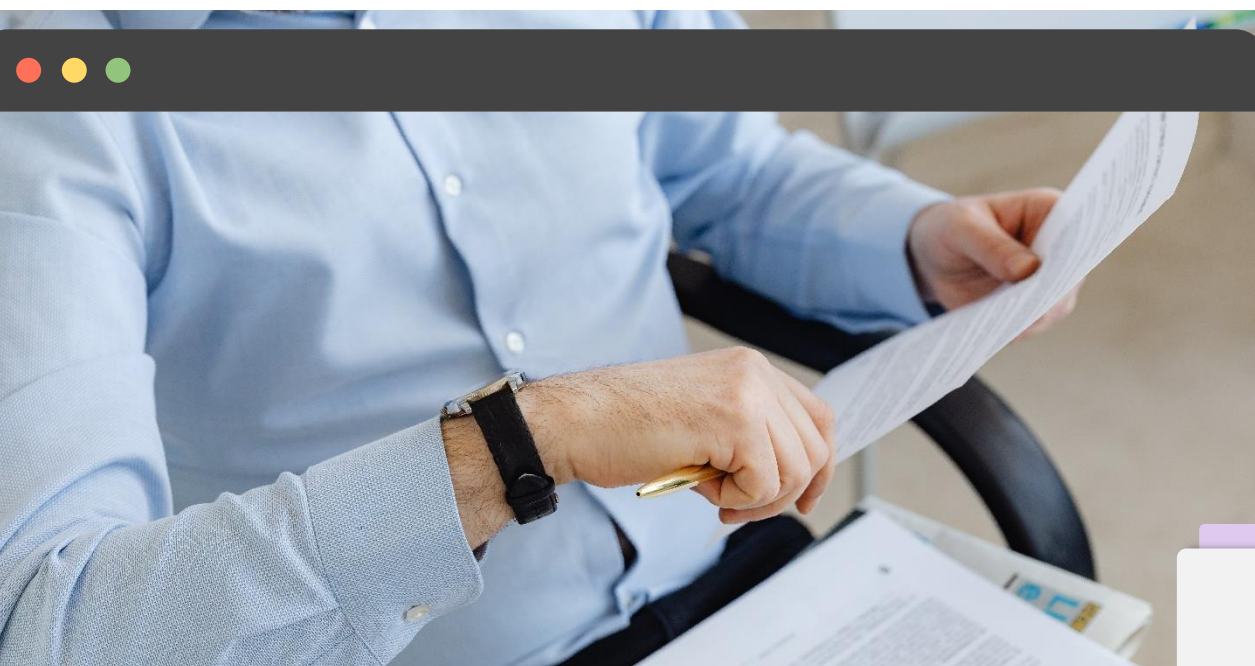
Primjeri dobre prakse

- na sastavnici je definiran postupak unutarnje prosudbe
- postoji godišnji plan rada Odbora za kvalitetu na sastavnici kao i godišnje izvješće o radu istog
- usvojen je sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001 za stručno-administrativne studentska služba (*tako je ranije navedeno u dokumentu*), knjižnica, stručne službe i dr.).

Preporuke na temelju provedenih unutarnjih prosudbi sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Rijeci:

- informirati sve dionike o provedenim postupcima vrednovanja i njihovim rezultatima
- dosljedno provoditi akcijske planove nastale na temelju preporuka u postupcima vanjskog vrednovanja (akreditacije, reakreditacije, audit...))
- kontinuirano unaprjeđivati unutarnji sustav osiguravanja kvalitete

4.

PRIVITCI S POVEZNICAMA

SUSTAV OSIGURAVANJA I
UNAPREĐIVANJA KVALITETE

STANDARDI, DOKUMENTI I
SMJERNICE UPRAVLJANJA
KVALITETOM

RAZRADA STANDARDA
KVALITETE STUDIRANJA

POPIS PRIVITAKA

Schema unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete

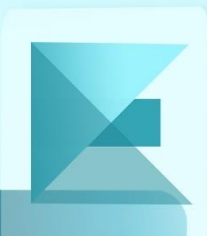
Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete – upute za samovrednovanje

Opis postupka za vrednovanje nastave, obrasci za vrednovanje nastave i samovrednovanje nastavnika, potvrda o provedenom institucijskom istraživanju kvalitete

Postupak primjene suradničke procjene nastave

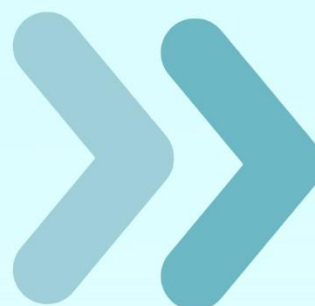
Postupak primjene upitnika zadovoljstva studenata

Matrica odgovornosti

Okvir za razvoj i procjenu kvalitete e-kolegija

uniri

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Trg braće Mažuranića 10, 51 000 Rijeka
Hrvatska

ured@uniri.hr

+385 51 406 500

[FACEBOOK](#)

[LINKEDIN](#)